

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah.

Izhaja vsako sredo.

Naročnina:

Za člane, na leto.....\$0.96

Za nečlane.....\$1.50

Za inozemstvo.....\$2.00

NASLOV uredništva in upravnishva:

1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Telefon: Canal 2487

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

Subscription price:

For members, yearly.....\$0.96

For nonmembers.....\$1.50

Foreign Countries.....\$2.00

OFFICE OF PUBLICATION:

1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 33—Štev. 33. Chicago, Ill., 20. avgusta (August) 1919. Leto V. Volume V.

Ameriške vesti.

Slovenski bazar v Chicagu v pomoč vojnim sirotam v domovini.

Ko je prišel nedavno klic iz domovine na ameriške Slovence za pomoč bedni deci na Slovenskem, so započele naše zavedne in agilne Slovenke pri Zvezi Jugosl. Žena in Deklet v Chicagu takoj delo vati po znanem geslu: "Odpri srce, odpri roke!"

Dasiravno je ta Zveza poslala s parnikom "Argentina" sedem velikih in štiri manjše zaboje oblek, obuvala in živeža za bedne vojne sirote na Slovenskem, hoče to samaritansko delo še izpopolniti in poslati zopet nekaj zabojev primernega blaga Deželni vladi v Ljubljano.

Članice te Zveze so v to svrhu določile tridnevni Dobrodelni bazar v Pulaski dvorani na 18. cesti in Ashland Ave. Bazar bo odprt v soboto zvečer, dne 30. avgusta. Dne 31. avgusta (nedelja) bo evetlični dan od zjutraj do večera. Istotako bo bazar odprt ves dan v ponedeljek na Delavski praznik (Labor Day). Ta dan bo na odru v Pulaski dvorani nekaj, nad vse zanimivega, o čemur še danes molčimo. Vstopnina k bazarju je prosta; vendar se bodo pa jemali pri vrodu v dvorano prostovoljni prispevki.

Zveza Jug. Žena in Deklet ima še sedaj v prodaji lepe in krasne dobitke na "Chance" knjige po pet centov številka. Zaeno prosim odbor te zveze in apelira na cenj. slovensko občinstvo za kake skromne darove ali dobitke, katere se bo žrebalo na bazarju. Iste hvaležno sprejema Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote", 1951 W. 22nd Place; dalje predsednica J. Ž. D. D. Mrs. Helena Kušar, 2058 W. 23. St. in tajnica Miss Mary Merlak, 1817 W. 22nd Place.

Chicaški Slovenci in Slovenke! Udeležite se polnoštevno tega dobrodelnega bazarja!

FOREIGN LANGUAGE GOVERNMENTAL INFORMATION SERVICE JUGOSLAV BUREAU.

6 W. 38th Street Cir. No. 45 New York, N. Y. NAREDBA GLEDE AMERIŠKIH POTNIKOV.

U. S. Department of State je izdal sledečo naredbo glede potovanja državljanov Združenih Držav v Evropo:

S tem se prekljuje dosedanja omejitev v izdajanju potnih listov v evropejske države. Od sedaj naprej ni treba, da bi one osebe, ki želijo potovati v Evropo, izvežmli v sovražniške pokrajine in v Rusko, navajale izjeme vzroke za potovanje, niti se dovoljenje ne omejuje na polnoletne. Vsaka oseba mora le navesti, da je vzrok potovanja zakonit in vpravičen.

Vsled navala na prekoceaneške parnike opozarjajo se vsi oni, ki nameravajo v Evropo, naj si najprej preskrbijo mesto na parniku od svojega agenta. Ob enem se svetuje, da predno zaprosijo za potni list, vprašajo konzule onih držav, po katerih hočejo potovati, ali jim bo potrdil potni list ali ne?

Za sedaj ameriška vlada ne bo izdajala potnih listov onim osebam, ki hočejo potovati le radi zabave, ali po 1. novembru t. l. bo izdajala potne liste tudi tem osebam, ako kak poseben vzrok ne prisili nadaljevanja sedanje omejitve.

Nova kriza z Mehiko. Banditje ujeli dva ameriška letalca. Visoka odkupnina.

El Paso, Texas, 17. avgusta. — Tukajšnji glavni vojaški poveljnik, general J. B. Erwin je obja-

vil danes uradno poročilo, da se te dni mehiški banditje blizu Candelaria ujeli dva ameriška letalca, poročnika Paul H. Davis-a in H. S. Petersona. Oba označena ameriška častnika sta sedaj ujetnika mehiš. banditov, ki zahtevajo do 18. avgusta 15.000 v zlatu odkupnine, v nasprotnem slučaju bodo pa ameriška častnika umorili.

Poročilo o ujetju teh dveh častnikov se glasi sledeče:

"Major L. A. Walton, poveljnik zrakoplovnega oddelka v Fort Bliss brzojavlja, da je dobil od dveh ameriških letalcev vest, da se nahajata v rokah mehiških banditov. Pogreša se ju že od minule nedelje. Banditje zahtevajo \$15,000 odkupnine do 18. avgusta".

Pilot biplana, poročnik Peterson je star 25 let in je doma iz Hutchinson, Minn.; njegov tovariš, poročnik Davis pa šteje 23 let in je rodom iz Strathmore, Cal. Oba sta se podala na patrolno službo že minulo nedeljo in sicer iz Marfa, Tex.; od koder sta stražila severno obrežje reke Rio Grande. Med tem sta pa gotovo zgrešila smer, da sta priletela čez mejo na mehiškansko ozemlje. Morda se jima je tudi pokvaril stroj, da sta se morala spustiti na tla.

Vojaška oblast v Fort Bliss je mislila takoj odposlati večji oddelek moč čez mejo, da bi izsledili bandite; vendar se to ni izvršilo, ker se je poveljnik trdnjave Bliss bal, da bi v tem slučaju mehiški banditje svoja jelnika gotovo umorili; poleg tega pa tudi ni imel dovoljenja iz Washingtona.

Marfa, Tex., 18. avgusta. — Podpredsednik Marfa državne banke, H. M. Fennell je dobil danes naročilo, da naj izplača \$15,000 odkupnine za ujeta dva ameriška letalca. Denar se bo izročil agentom teh banditov na določenem mestu blizu Candelaria, Tex. To odkupnino so podpisali že večraj bližnji farmerji tekem 15 minut.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Državni department je poslal ameriškemu poslaniku v Mexico City naročilo, da naj ukrene pri mehiški vladi takoj potrebne korake za oprostitev dveh ameriških častnikov (letalcev) katere držijo banditje blizu Candelaria, Texas. Istotako naročilo je bilo poslano ameriškemu konzulu v Juarez. Ako mehiška vlada (predsednik Carranza) ne ugoti takoj zahtev vlade Združenih držav, bo imelo to slabe posledice za Mehiko.

Wilsonove ideje o sprejemu mirovne pogodbe.

Washington, D. C., 16. avgusta. — Med demokratskimi in republikanskimi senatorji se vrše pogajanja v zadevi ratifikacije (odobratve) mirovne pogodbe. Predsednik Wilson se posvetuje sedaj s senatskim odsekom tujih zadev, kateremu je obljubil obelodaniti v javnost vse važne točke in "premembe k mirovni pogodbi.

Vodje demokratske stranke so republikanci preplašili, da mirovna pogodba ne bo nikdar sprejeta, ker je večina republikancev isti nasprotna. Republikanski senatorji nočejo te pogodbe podpisati brez rezervacije; vendar pa želijo, da bi bila ta zadeva že enkrat končana.

Nasprotniki mirovne pogodbe, zahtevajo, da se v isto dostavi še sledeče štiri točke: Točka o Monroe doktrini; prostovoljni izstop iz Lige narodov; lastna jurisdikcija v domačih zadevah in pravica, da sine kongres napovedati vojno.

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

Nova stavka.

Washington, D. C., 15. avgusta. — Demokrati senator Thomas iz Colorado je danes v zbornici priporočal svojim tovarišem in ostalim kongresnikom, da naj se organizirajo v posebno unijo in za počnejšo takoj s stavko. Ta stavka naj traja toliko časa, dokler se ne bodo razmere v senatu in kongresu uredile in dokler ne bo dobil sleherni senator zagotovilo da bo l. 1920. zopet izvoljen.

To idejo je Thomas priporočal trdeč, da živimo v dobi splošnih stavk širom sveta.

Primerena kazen za špekulante.

Dne 17. t. m. je izdal zvezni pravdnik Charles F. Clyne zaporno povelje za dva špekulanta s sladkorjem in sicer: John F. Campbell-a, predsednika tvrdke John F. Campbell Co. v Chicagu in John E. Bunkerja, podpredsednika te velefirme.

Oba sta obdolžena kršitve točke 5. nove živilske postave, ki prepoveduje prodaje sladkorja po oderuški ceni.

Označena tvrdka je kupila še leto meseca maja za \$50,000 sladkorja v spekulacijske svrhe in sicer po 9c funt; prodajala ga je pa tekoči mesec po 12.65 torej z 40 odstotkov dobička; postava pa dovoljuje veletržcem in prekupeem samo 5 odst. dobička.

Državne oblasti bodo stopile na prste tudi drugim profiterjem in verižnikom.

General Pershing se bo poročil.

Washington, D. C., 17. avgusta. — V tukajšnjih privatnih krogih kroži vest, da se namerava general Pershing takoj po svojem povratku v Združene države poročiti s hčerjo George Patton-a v Los Angeles, Cal. s katero je baje že zaročen.

Te dni je dospel domov s Francoskega brat Pershingove zarocke major Josip Patton, ki zatrjuje, da se bo poroka kmalu vršila. General Pershing je umrla žena in dvoje otrok že pred nekaj leti, ko se je leta nahajal s svojo ekspedicijo v Mehiki. Tedaj mu je ogenj uničil krasno vilo v Californiji in je pri tej priliki našla smrt njegova žena ter dvoje otrok.

Visoko odlikovanje za Pershinga.

Rim, Italija, 18. avgusta. — Kralj Viktor Emanuel je danes podelil generalu Pershingu povod njegovega obiska v Italiji, veliki vojaški križ savojškega reda, kar znači najvišje vojaško odlikovanje v Italiji. S tem križem so bili tudi odlikovani Foch, feldmaršal Haig, general Diaz in Cadorna.

Pershingov povratek.

Pariz, 16. avgusta. — Vrhovni poveljnik ameriške armade na Francoskem, general John J. Pershing je odpotoval danes v Italijo, kjer bo gost italijanskega kralja in vlade. Pri tej priliki si bo Pershing ogledal tudi bojne poljane ob reki Piave in Soči. Kmalu po tem obisku, ali okrog 1. septembra se bo general Pershing napotil domov v Združene države.

Razstrelba v rudniku.

Trinidad, Colo., 18. avgusta. — Danes dopoldne okrog 11. ure se je pripetila v Oakview rovu blizu LaVeta, Colo. velika razstrelba. Do večera je dobilo rešilno moštvo 4 trupla ponesrečenih rudarjev na površje; 14 rudokopov se še pogreša.

Za časa razstrelbe je delalo v rovu 40 mož; 20 izmed teh se je še pravočasno rešilo skozi glavni in stranski izhod; ostali so pa zajeti, kakor v pasti. Eksplozija je nastala kako poldrugo miljo daleč v rudniku.

Danes proti večeru se je zbrala pred vhom rova velika množica žena in otrok, ki so jokaje pričakovali poročil rešilnega moštva. Družba ima že sestavljen imenik rešenih rudarjev, tako tudi onih, ki so postali žrtve razstrelbe. Pripri pred Oakview rovom so nepopisni in tragični. Ponesrečenci so bili večinoma inozemci.

Konferenca pivovarjev.

Atlantic City, N. J. — Ker so lastniki pivovaren vsled prohibicije zelo prizadeti, bodo z združenimi močmi ukrenili potrebne korake za preklie in razveljavo prohibicije.

V to svrhu se bo pričela dne 28. septembra t. l. v tem mestu teden dni trajajoča konferenca, katere se bodo vdeležili vsi pivovarji širom Združenih držav pod zaščito Zveze pivovarjev (United States Brewers Association).

Veliki skladi lugaste soli v Pena.

Wellsboro, Pa. — 3. avg. — Na obrežju Ruch potoka v Tioga okraju so našli iskalec velikanske sklade pepelika (potash) ali lugaste soli, ki je za Ameriko neprecenljive vrednosti in boljše, kot pa importirana iz Nemčije.

Ko so iskalec kopali na vznožju nekega hriba so našli sklade, ki vsebujejo do 44 odstotkov pepelika.

Inozemske vesti.

Prepoved komunističnega časopisa v Jugoslaviji.

Dunaj, 12. avgusta. — Iz Zagreba javljajo semkaj, da je jugoslovanska vlada prepovedala izdajo in publikacijo vseh komunističnih časopisov širom države.

Ime "Nemška Avstrija" odpravljeno in prepovedano.

Pariz, 13. avgusta. — Včeraj je vrhovni svet mirovne konference naznanil avstrijski mirovni delagaciji sklep in določbo zaveznih sil v zadevi rabe imena nove avstrijske vlade. Mirovna konferenca zahteva, da se mora novo avstrijsko vlado nazivati "Avstrijsko republiko" (Republic of Austria) ne pa Nemško Avstrijo, kakoršho ime so rabili avstrijski delegatje v svojih mirovnihi spisih.

Homatije pri ogrski vladi.

London, 15. avgusta. — Preko Berlina se semkaj poroča, da je novi ogrski kabinet odstopil, kateremu je načeloval g. Lovassy. Ustanavlja se zopet novi kabinet, ki bo obstojal večinoma iz ultra konzervativcev.

Ogri bodo imeli zopet kralja?

Berlin, 15. avgusta. — Semkaj prihaja poročilo, da je dospel te dni v Budimpešto poseben kurir bivšega avstrijskega cesarja Karola, z obširnimi pismo, naslovljenim na nadvojvodo Josip-a, sedanjega guvernerja Ogrske. Kralj Karol naglašja, da je še vedno on ogrski kralj, ker še ni svojega odbrala naznanil. Zaeno prosim g. Karol Habsburški nadvojvodo Josip-a, da naj on v njegovem imenu vodi suverene posle, dokler se Karol zopet domov ne vrne. Končno se Karol Habsburški nadvojvodi Josipu lepo zahvaljuje za vso vdanost in dosedanje delo njegovi dinastiji.

Nedavno se je mudil v Karlovih varih bivši ogrski predsednik grof Mihael Karolyi. Ta je izjavil častnikarskim poročevalcem, da odobrava večina članov avstrijskega dvora načrt zaveznikov, da bi ostal kak nadvojvoda na krmilu ogrske vlade. V to svrhu imajo že določenega nadvojvodo Oton-a starejšega sina bivšega avstro-o-

grskega cesarja Karol-a. Ta načrt odobrava tudi ogrski klerikalec in krščanski socialisti.

Sedanji guverner Ogrske ne bo pripoznan.

Pariz, 18. avgusta. — Vrhovni svet mirovne konference je določil, da ne bo odgovoril na pismo nadvojvode Josip-a državnega guvernerja v Budimpešti s katerem je zahteval konferenco, da ga uradno potrdi in pripozna.

Ogrski komunisti so kradli na debelo.

Berlin. — Budimpeštanski dopisnik tukajšnjega lista "National Zeitung" poroča, da je dala nova ogrska vlada zapreti 21 ljudskih komisarjev, 82 članov delavskega sveta in 186 teroristov, pristasev komunistične stranke, ker so kradli in goljufali na debelo. Policija izvršuje sedaj pri vseh a-retiranihi hišne preiskave in je našla že mnogo skritega plena.

V stanovanju bivšega ogrskega diktatorja Bela Kun so našli še skritih 180,000 kron, dasiravno je isti nakral in odnesel s sabo nad 5 milijonov kron. Našlo se je tudi mnogo dragocenih perzijskih preprog, srebrnine in zlatnine.

Bela Kun je dal za časa svojega vladovanja umoriti 696 oseb.

Koncesije Italijanom v Mali Aziji.

Rim, 18. avgusta. — Med Italijo in Grško je prišlo do sporazuma v zadevi sporni htočk ozemlja v Mali Aziji. Tukajšnji listi poročajo, da bo dobila Italija vso dolino reke Meandre in obširen pas ob pristanišču Smyrna.

Boljševiki zapuščajo Ukrajino.

London, 18. avgusta. — Tukajšnjemu vojnomu uradu se poroča, da je prebivalstvo mesta Odesa pognalo boljševike v beg. Tako zapuščajo tudi sovijetske čete mesto Kijev in pretežni del Ukrajine.

Mesto Odesa je bila zadnja, zelo važna postojanka, katero so imeli še boljševiki v svojih rokah; to mesto leži ob Črnem morju v evropski Rusiji. Boljševike sta pregnala iz raznih drugih krajev Ukrajine ruski general Denikin in ukrajinski vojaški poveljnik Petlura.

Dunaj, 16. avgusta. — Semkaj se javlja, da so neboljševiki voditelji iz Ukrajine naprosili Poljake, da naj jim leti pomagajo pri zavzetju mesta Kijev. V zahvalo in plačilo so jim obljubili Ukrajinci veliko množino pridelkov letine, ker bi iste v nasprotnem slučaju dobili boljševiki v svoje roke.

Varšava, 17. avgusta. — General Simon Petlura, ukrajinski protiboljševiški vodja je odpreklal svoje čete s poljske fronte ter z njimi napadel in premagal boljševike pri mestecu Zewrinka.

Kolera na Kitajskem.

Pekin, 17. avgusta. — V raznih krajih Kitajske se pojavlja kolera; okraji Shanghai, Daiten in Tientsin so najbolj prizadeti. V taborišču Lang Fang blizu Pekina, je umrlo za kolero že nad 1000 oseb.

Perzijski šah na begu.

Pariz, 18. avgusta. — Semkaj se poroča, da je perzijski šah na begu pred svojim ljudstvom iz strahu, ker je podpisal mirovno pogodbo z Anglijo. Perzijo mu grozijo, da ga bodo umorili, če pride domov.

Šah je zapustil Teheran začetkom avgusta; 12 dni kasneje je pa že podpisal mirovno pogodbo, s katero njegovo ljudstvo nikakor ni zadovoljno. Sedaj je na potu proti Carigradu.

Bivši perzijski minister zuna-

njih zadev in bivši justični minister Perzije zatrjujeja tukaj, da je perzijskemu ljudstvu vsebina te mirovne pogodbe popolnoma neznana, to pa radi tega, ker so Angleži uvedli strogo cenzuro pisem in časnikov za Perzijo.

Današnja sovijetska Rusija.

Prebivalstvo sovijetske Rusije pred zavzetjem Ukrajine je znašalo 75,000,000 duš. Danes ima sovijetska vlada pod sabo z Ukrajino, Belo Rusijo in delom Litvinske nekaj nad 115 milijonov podanikov, ali prebivalcev.

Mesto "Petrograd nekdanja prestolnica ruskega carstva je štelq v mirnem času nad 2,000,000 prebivalcev; zdaj, ali pod boljševiško vlado jih šteje samo 800,000; tudi število ljudstva v Moskvi se je zadnji čas za več sto odstotkov znižalo.

Belgijski kralj in kardinal Mercier prideta v Ameriko na obisk.

Bruselj, 17. avg. Podrobnosti o potovanju kralja Alberta in njegovega sina Leopolda se niso izdelane. V kolikor se more soditi, bo odpotoval belgijski kralj tja enkrat sredi oktobra v Združene države, kjer bo obiskal vsa znana in večja mesta.

Znani belgijski kardinal Mercier se bo napotil v Združene države dne 4. ali 5. septembra. V inozemstvu namerava ostati do konec oktobra; pri tej priliki bo obiskal tudi kanadsko mesto Montreal in Quebec.

DARILA AMERIŠKIH ROJAKOV.

Ljubljanski "Slovenec" od dne 23. julija (št. 167) piše sledeče:

Danes smo pričeli priobčevati imena onih Slovencev, ki so od svojih sorodnikov iz Amerike prejeli kak dar na svoje ime. Prvo ime znači naslovljenca, drugo pa odposiljatelja. Upamo, da bomo s tem ustregli marsikomu, ki pričakuje poročil iz Amerike. Kakor smo že poročali je teh zabojev nad en tisoč. Naša osrednja vlada je sprejela stroške za prevoz iz Amerike do Ljubljane. Jugoslovanska podpora akcija v Ameriki pa hoče, da noben prejemnik ne bo pri prejemu imel stroškov, in bo v slučaju potrebe sama nosila stroške. Razdelitev in razpošiljanje se vrši pod nadzorstvom ameriških dveh delegatov gg. Predoviča in Sitarja, katerima sta pri prevozu stala na strani dva ameriška častnika, ki se še sedaj nudita v Ljubljani ter prostovoljno še dalje sodelujeta pri tej akciji. Vkljub strogi kontroli in skrbni pažnji pa ni bilo mogoče preprečiti, da ne bi bili v Trstu tržaški lovopi poskusili svojega rokovnjaštva nad darovi ameriških Slovencev. Vlomljenih je bilo 8 zabojev, dva brez naslovov, 6 pa z naslovi. To pa še niti ni veliko, če upoštevamo, da nobena ameriška zavarovalnica ni hotela sprejeti zavarovanja zoper vlom za tržaško ozemlje, ker vedo, kake razmere vladajo tam.

Gospodim, ki so vkljub vsem težavam izvršili prostovoljno prevzeto nalogo v korist naših ljudi, bodimo iz srea hvaležni!

Opomba uredništva "Glasila": Temu sledi cela stran naslovov, oziroma imen prejemnikov zabojev in pošiljateljev. Za mesto Ljubljano je 45 naslovov; za Ljubljano-okolico je 127 naslovov; za Črnomelj in okraj je 86 naslovov. Imena prejemnikov in pošiljateljev zazojev bomo priobčili v "Glasilu", kakor hitro dobimo še druge, nove številke "Slovenca" s skupnim seznamom.

To naj bo začasen odgovor neke-mu slovenskemu dnevniku iz Chicaga, katerega zelo skrbni, kdo bo dobil poslane "kište!"

Društvena naznanila in dopisi.

PROTEST.

Društvo sv. Družine št. 151 K. S. K. J. v Indianapolis, Ind. je na svoji redni mesečni seji razmotrilo o tistih cirkularjih, ki so jih zadnje čase začeli nekateri razposiljati med članstvo naše dične K. S. K. J. In to se pošilja okoli, ne da bi se pošiljatelj podpisali s svojimi imeni.

Dobro nam je znano, da so podvzeli te korake kolovodje J. R. Z. da bi članstvo naše Jednote nahujskali in naredili nesporazum med nami.

Članstvo društva sv. Družine št. 151 KSKJ odločno protestira proti takemu početju. Mi smo prepričani, da ima naša KSKJ dovolj dobrih in sposobnih mož, ki znajo ločiti dobro od slabega in bodo znali pri K. S. K. J. urediti vse v korist članstva in Jednote, bolj kot pa oni gospodje, ki nam zadnji čas iste okrožnice razposiljajo. Ti naši nasprotniki so trdno prepričani, da nas bodo uničili; a se motijo.

Torej gori omenjeno društvo priporoča združenim članom in članicam, naj bodo previdni, naj se ne dajo preslepiti od strani naših nasprotnikov. Oni naj poprej pometajo pred svojim lastnim pragom, potem naj se šele vtičajo v stvari, ki jih nič ne brigajo. Mi se ne vtičamo v njih zadeve in tudi ne dovolimo, da bi se oni v naše.

Upajoč, da bodo tudi druga bratska društva povedala svoje mnenje, pozdravljamo k sklepu vse članstvo naše dične K. S. K. J.

Odbor društva sv. Družine št. 151 KSKJ.

Martin Česnik, predsednik.

Anton Rudman, I. tajnik.

Frank Umanar, zastopnik.

Društveni pečat.

V Indianapolis, Ind, dne 12. avgusta 1919.

Iz urada društva sv. Janeza Krst. št. 13 K. S. K. J. Biwabik, Minn.

Na mesečni seji društva sv. Janeza Krstnika št. 13 KSKJ v Biwabik, Minn. dne 6. julija 1919. se je zastopnik br. Jakob Pariz odpoval službi zastopnika in je bil izvoljen na njegovo mesto br. Matt R. Tometz.

Kar se tiče torej zastopnikovih stvari, naj se izvoli za naprej pošiljati na novoizvoljenega zast. Matt R. Tometz, box 81 Biwabik, Minn.

Dalje prosim člane in članice našega društva, da se blagovolijo v obilnem številu vdeležiti prihodnje redne mesečne seje dne 7. septembra t. l. ker na tej seji bomo glasovali in volili radi zvišanja plače za glavnega tajnika J. S. K. J.

S sobratiskim pozdravom vsemu članstvu KSKJ.

Matt R. Tometz, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 42 Steelton, Pa.

Predragi mi sobratje in družteniki —

Prosim Vas, da prihajate bolj redno k mesečnim sejam in da opustite nelepo razvado pošiljati svoje otroke na sejo s plačilnimi knjižicami in denarjem. Otroci na sejah delajo samo zamudo.

Na naši redni mesečni seji dne 17. julija je bilo sklenjeno, da vsak član, ki ne prihaja nalašč na sejo, ki sedi lepo doma in pošlje svojega otroka plačat na sejo — tak član bo za vsakokrat kaznovan z globo 50 centov.

Ali naj z otroci ukrepamo društvene zadeve in stvari? Ali je naše društvo morda otroški vrtec? Čemu se ne pošiljate svojih otrok namesto sebe na delo v fabrike? Vi bi pa lepo doma sedeli?

Vse to so posledice, da se potem kaj rado po ulicah govori: "Tako bi se bilo moralo zaključiti na seji. — Ni prav to, kar so zadnjič sklenili." — Čemu pa ne pridete v društveno dvorano in tam ne predlagate, sklepate in volite? Kar boste na seji sklenili to bo veljalo; mi pa treba potem po ulicah debatirati o društvenih zadevah.

Torej pozor! Kdor bo od julija 1919. nalašč doma ostal brez kakkega tehtnega vzroka in se ne bo vdeležil seje, ali poslal morda zopet svojega otroka plačat, ta bo kaznovan z 50 c., ker nered nikjer ne koristi.

Enkrat na mesec, ali v 30 dneh boste ga žrtvovali eno uro, ali dve

za svoje društvo. Koliko pa društvo žrtvuje za vas, ako ste bolni, ako Vas zadene kakšna huda nesreča! Držite se torej dane obljube že ob svojem pristopu v društvo, da boste redno prihajali k sejam; to je ena izmed najbolj važnih dolžnosti vsakega člana.

Upam, da ne bode ta moja prošnja zastoj in da ne bo treba nikomur pisati kazni.

S sobratiskim pozdravom

Frank Ribarič, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Le malo se sliši od nas; tako molčimo ženske, kakor bi nas ne bilo in da bi ne delovale za napredek društva in Jednote. Ali v resnici pa ni tako. Pri nas je postalo živahno delovanje in tekmovanje; pripravljamo se za delo, za napredek in medsebojno oživljenje.

Gre namreč za društveno zavtavo, katere bode nekaj, kar do danes še ni jednekega nobeno društvo Jednote priredilo, in to je to, da bode ta zastava najlepša, pa to še ni vse, ta zastava bode izdelana od neke naše članice same, katere ime bode še pozneje naznanjeno. Zastava bode na fini način izdelana na eni strani s patrono Marije Magdalene in križem in na drugi bode ameriška trobojnica. Dan blagoslovljenja zastave je določen na 28. septembra t. l., za takrat pa prosimo vse članice, da ostanejo stanovitne v teh burnih časih in naj nobena nikar ne odstopi, ali pusti društva in Jednote ker ni nobenega vzroka zato.

Razmere pri Jednoti se bodo uredile in ako ne bode šlo tako, kakor zahteva pravica in red, se bomo pa pognale. Vaša dolžnost je sestre, da se udeležujete sej in da razmotrivate in se posvetujete in da poročamo v "Glasiu" o naših željah in delovanjih; pa tudi da protestirate kadar se čutite da se godi krivica enemu ali drugemu ali pa Jednoti in veri. Začeti moramo vse skupaj z večjim zanimanjem, za napredek na društvenih sejah in doma med svojimi prijatelji. Nikar se ne ustrašite, ako malo zaropeta; takrat se je treba šele pokazati odločne in neustrašne. Da se mora malo več plačevati je v resnici hudo in težko, pa saj se mora to tudi drugje, to nam je kriva bivša kužna bolezen; to se je moralo plačati za druge, katere je španska influenca ugrabila. Vseeno smo pa srečni vsi drugi, kateri smo še živi ostali; rajši plačujemo, kakor da bi nas krila črna zemlja. Nekateri članice še niso prinesle spovednih listkov; pa to ni prav; že zdavnej je bil čas zato; nikar ne zamarjate fega, kar se strogo zahteva od vas.

Imejte torej v mislih vedno to, da se bode vršila lepa slavnost ob priliki blagoslovljenja zastave in pridite na prihodnjo sejo še z drugimi idejami, da še kaj dobrega ukrenemo za ta dan in da razmotrivamo v zadevah katere se tičejo naše Jednote v današnjih razmer.

S sosesrskim pozdravom

Julia Mally, Tajnica.

So. Chicago, Ill.

Danes sem se namenil, da vam opišem nekoliko slavnost, katero smo imeli v nedeljo, 10. avgusta. Naša slovenska cerkev sv. Jurija je dobila nov oltar Sreca Jezusovega, kateri je bil blagoslovljen v nelejo zvečer. Blagoslovil ga je Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. ob asistenci Rev. Lukas Trdiča, O. F. M. in Rev. John Plaznika. Father Kazimir je imel tudi zelo zanjliv govor o medsebojni ljubezni in ljubeznijo Jezusom in nami. Rekel je, da je živah hvala človeku za kosček hrane in se mu dobrih. Človek sprejme to dobrikanje, to živalsko ljubezen in jo upošteva ter hvala človeku gladi žival. Sosed je hvala človeku se sedjo za malo dobro delo; le onega pa svet ne priznava, ki je dal kri in življenje za njega. "Proč s Kristusom na križu!" kliče svet. Dal je za nas vse, svet ga pa peha od sebe. Zato pa so sedaj taki hudi časi, da ni bratske ljubezni med seboj, ker ni ljubezen, ampak sovražstvo do Stvarnika in odrešenika. Vprašal nas je, če bomo tudi mi Slovenci v Chicagi pehali Zvečarja od sebe. Spodbujal nas je, naj se ga saj mi oklenemo in mu izročimo sebe in svoje v posvetilni molitvi. Kako boli Zvečarja, da ga njegovo ljudstvo peha

od sebe, a on ga še vseeno ljubi. Zato je razodel svoje srce in rekel: "Glej to srce, ki ljudi tako ljubi, da ne more več vzdrževati svoje ljubezni!" Naj nas ta podoba vedno spominja njegove ljubezni! Njemu se izročimo in pozdravimo ga vselej najprej, ko stopimo v cerkev. — Sledile so nato liturgije presv. sreca Jezusovega pri stranskem oltarju, posvetilna molitev, ko se je celo župnija glasno posvetila sreca Jezusovemu, kateri je sledil blagoslov z Najsvetejšim in zahvalna pesem.

Vse je bilo prav lepo in v redu. Čast gre našim ženam, da so zbrale toliko denarja, da je še nekaj ostalo za cerkev; le ena stvar mi ne gre iz spomina: Častiti g. govornik nas je vprašal: "Ali bote tudi vi pehali tega Jezusa od sebe?" Zdi se mi, kakor, da ga res ne maramo; cerkev je bila nad polovico prazna, zunaj, porči pa polni. Kaj sta si pač častita gospoda gosta mislila o nas?

Frank Gorenc.

Rojaki.

Vesti iz stare domovine so redke in nejasne. Tem bolj nas zanima, da čujemo človeka, ki je ravno od tam prišel, prepotoval vse jugoslovanske province, prišel v svojem delu v stik z vsemi sloji prebivalstva in študiral tamošnje razmere, posebno pa, ako je ta človek nepristranski Amerikaneec, ki goji simpatijo do našega naroda.

Major. GEBHART, ki je od premirja vodil v Jugoslaviji akcijo American Relief Administration je iz zlasti rešilno akcijo za potrebne otroke, je ravno prišel iz Jugoslavije in bo v imenu American Relief Administration, Children's Relief, priredil predavanja po raznih kolonijah v Ameriki, v katerih bo povedal ameriškim Jugoslovonom o njegovih izkušnjah v Jugoslaviji, o delovanju ameriške pomožne akcije, o nevarnosti, v kateri se nahaja radi pomanjkanja pravilne hrane naš najmlajši naraščaj in kaj se je storilo in kaj treba še storiti, da se del naraščaja reši pogina.

Svoje prvo predavanje bo Major GEBHART priredil v New Yorku za tukajšnje Slovence, Hrvate in Srbe na shodu, ki se bo vršil v

BRYANT HALL

723-727 Sixth Avenue, med 41. in 42. Street

v nedeljo — dne 24. avgusta — ob 2. uri popoldne.

Shodu bo prisostoval tudi M. Edgar Rikard, ki je glavni zastopnik American Relief Administration v Ameriki, dočim je glavni ravnatelj Mr. Hoover, ki se sedaj nahaja v Evropi.

Ako se Američani toliko zanimajo za nas, je tudi naša dolžnost, da jim pokažemo, da je naše zanimanje za dobrobit naših ljudi v starem kraju še večje. Shod, ki nima nikakega političnega namena, je prirejen za newyorške Jugoslovane. Pridite torej na shod vsi, da s svojo prisotnostjo izražamo ameriškim činiteljem, koliko cenimo njih dosedanje delovanje prid našim rojakom in jih podžigamo v nadaljevanje njihove akcije v korist ogroženemu naraščaju v Jugoslaviji.

Zlasti naše ženske, katerim usoda naših otročičev v starem kraju mora biti še bližja vašemu srečju, pridite vse!

Mnogoštevilni obisk tega shoda bo v čast newyorškim Jugoslovonom in v korist trpeči mladini v stari domovini.

VABILO NA SEJO.

Vse člane (ice) podružnice "Woodrow Wilson" št. 7. S. N. Z., se uljudno vabi, da se zanesljivo udeležite redne seje v četrtek 21. t. m. ob 8 uri zvečer v Klubovi dvorani 1823 W. 22nd St.

Poleg drugih, je na dnevnem redu posebno zelo važna točka iz glavnega urada S. N. Z., v Clevelandu, kateri si je nadel izvršiti v najkrajšem času velikansko in hvalevredno delo, na katero bomo smeli biti ponosni vsak član(ica) S. N. Z.

Zato rajš enkrat prosim, udeležite se vsi te seje, da se od strani naše podružnice tudi kaj ukrene.

Z narodnim pozdravom

Tajnik.

VABILO NA SHOD.

Vsem rojakom in rojakinjam ter podpornim in političnim društvom na Ely, Minn. in okolici se

uljudno naznanja, da se vrši shod za Slovenski Dom

v nedeljo dne 24. avgusta

ob 2. uri popoldne v Opera House dvorani.

Na tem shodu bodo nastopili razni govorniki, ki bodo razložili pomen nameravanega Doma. Reševali se bodo dalje načrti za Dom; volil se bo odbor i. t. d.

Blagovolite se tega shoda vdeležiti polnokrvno in povejte svoje mnenje, da tako prej dosežemo naš cilj.

Z narodnim pozdravom

Frank Martinjak.

Pisma iz stare domovine.

Rev. Matija Šavs, dekan v Shakopee, Minn., je prejel te dni od nekega izmed svojih prijateljev v domovini sledeče zanimivo pismo:

V Ljubljani, 7. julija 1919.

Dragi prijatelj!

Zopet si me razveselil z daljšim pismom, v katerem prav po žurnalističsko slikas svetovni položaj s svojega ameriškega stališča. In Amerikanci ste prav dalekovidni ljudje, imate posebno pamet in po navadi pravo zadetost. Večkrat me moja mati spomni na ono Tvoje pismo, ki si mi je pisal pred vstopom Amerike v svetovno vojno, v katerem je namigaval, kaj se pri Vas pripravlja in da mi v Evropi niti ne sanjamo, do česa da človek prišlo.... Kdo bi si bil o pričetku vojne pred petimi leti mislil, da bode Ameriko posegla vmes in končno odločila vesoljni prepir.

Naj malo posežem nazaj v oni čas, ko je izbruhnila vojna. Še se spominjam, ko sem bral na ljubljanskih hišnih vogalih lepake: "Poziv pod orožje!" Koj sem si mislil: o! ti ljuba Avstrija, zdaj bo po tebi, to je začetek tvojega konca, ki si ga že davno zaslužila. Teh misli pa smo bili tudi vsi pravi rodoljubi. Kako nas je bolelo, ko se za vsako figo na višje povelje razobešali zastave in ob padcu Beograda na gradu s topovi streljali in po cerkvah zvonili in "Te Deum" opravljali. Seveda smo morali svoje prepričanje skrbno prikrivati in niti svojemu prijatelju niti smel zaupati, ako nisi bil preverjen, da je res istega mišljenja. V pogovoru z Nemci, še bolj pa nemčurji, rekte "avstrofili", si pa moral posebno biti pazljiv v izbiro besedi. Da bi kaj slavno avstrijskega grajal, tako nepremišljen bi bil k večjemu v služaj nepopolne treznosti. Zatorej sem pazil in moram priznati, da za časa cele vojske nisem bil nikdar vinjen in sem se ogibal vsake gostilne, da bi ne zašel med ljudi nepoznanega mišljenja. Da bi pa v pogovoru kedaj z nemškutarji preveč hvalil avstrijske razmere, silne "zmage" itd., bi pa bilo tudi nevarno, ker bi te spoznali, da jih hočeš vleči za nos. Če kedaj, je za časa vojne veljal pregovor: "Molčati je zlato." Koliko ljudi bi si bilo prihranilo vislice ali svinčenke, če bi bili molčali....

Najbolj žalostno je bilo, da se je v narodu našlo izdajicev ondi, kjer bi jih človek najmanj pričakoval. Naj omenjam na tem mestu ostudno trojico, ki je bila bolj strupena kakor gad in ki jo je zaslužena usoda deloma že zadela. Mislim tropersno deteljico: dr. Šušteršič, dr. Lampe in njiju oproda Stefe. O Šušteršičevem protidomovinskem ravnanju tega laka bivaš Avstrije, o njegovem absolutizmu se je dovolj pisalo in je gotovo tudi Tebi o tem znano, če si bral "Slovenca" in druge naše liste. Ko je poginila Avstrija, so mu postala tukaj ta prevroč in jo je odkuril v Švico. Bil je podoben ubežnemu kralju, "On", nekronani vojvoda kranjski. In njegov vredni tovariš — par nobile fratrum — dr. Lampe! Ne bom našteval njegovih pregreh, zadostuje naj sledeče: šel je denuncirati svojega dobrotnika in vrhovnega poglavarja, on kot duhovnik — svojega škofa na nuncijaturo na Dunaj. Seveda ni dosti ali ničesar opravil, temveč: Jeglič je postal ljubljeneec celega naroda Slovencev, da še več: cele Jugoslavije. Usoda se je Lampe ta usmrla in ga je pustila umreti skoro nenadoma malo pred rojstvom Jugoslavije. Žalosten je bil pogreb tega namestnika Šušteršičevega.

Lakaj gori imenovanih dveh mogotcev, Stefe, se je pa, ko je prišel polom, doma na oknu — obesil!

V teh časih se je lahko reklo, da se zlato v ognju spozna: prave rodoljube od psevdorodoljubov. Imamo prave moke, kakor Jegliča, umrlega Kreka, Korošca, Ravnikarja, Žerjava in mnogo drugih. Služili so narodu, ne pa svojemu močnjaku.

Vprašaj, kaj je resnice na tem: ali primanjkuje ali je pa res vsega v Jugoslaviji dovolj? — Stališče Slovencev in Hrvatov, bivših "podložnikov" Avstrije je kaj čudno. Kot Avstrijci smo premagani, kar pa nočemo priznati in se štejemo seveda sami samo k zmagovalcem Srbom — Jugoslovonom. Seveda nas pri sklepanju miru ententa noče k temu priznati. Tako nam bodo naložili tudi plačevanje vojne odškodnine toliko in toliko milijonov in še drugih dobrot. — Najbolj smo pa udarjeni s svojo valuto. Ena krona pred vojno in ena krona sedaj! za eno nemško marko — Nemčija je "najbolj premagana" — moras plačati sedaj 2.50 kron, pred vojno le 1.20 kron, za srpski dinar — 3 krona, za en frank nad 5 kron in za en dolar — 37 kron!! Udarjeni smo torej bolj kakor — Nemčija, k večjemu z Nemško Avstrijo si lahko podamo roke. Kar si je kdo pristradal in prihranil za služaj bolezn ali za starost, zgubi najmanj 66% na vrednosti. V razmerju z valuto je seveda tudi draginja. Lahko se reče, da smo živeli pet let samo za svoj žolodec; obleke, perila si nihče ni v tem času nabavil, ker ni bilo ničesar v tem času za dobiti in je še sedaj tako drago, da deset tisoč kron lahko porabi jedna oseba. Kar se prehrane tiče — kar je res, je res — smo zdaj v Jugoslaviji dosti na boljšem, kakor smo bili za časa vojne, t. j. zadnjih pet let.

Pozitivnih dobrot torej s svojo Jugoslavijo za enkrat še nimamo, ali pa prokleto malo. Imamo pa veliko moralno zadoščenje, da je naš dosednji tlačitelj Nemeec strt.

Na "bivšem" Kranjskem je bilo menda pred vojno en cel odstotek prebivalstva Nemecev in za časa vojne nam je bilo v uradu prepovedano med seboj — pod kaznijo — slovensko govoriti. Ti časi so zdaj — hvala Bogu — za vselej za nami in to je zdaj — za jednkrt bi rekel — jedina dobrota, kateri se imamo zahvaliti — Viljemu, da nas je oblagodil s — peletno vojno.

S pozdravom Tvoj

N. N.

Mrs. Mary Brulla v Sheboygan, Wis., je prejela od svoje sestre sledeče pismo:

Naklo pri Črnomlju, dne 5. maja 1919.

Draga mi sestra!

Z velikim veseljem sem prejela tvoje pismo, kajti dolga so bila zadnja leta, ko nisem nič slišala od tebe. Srčno me veseli, da ste vsi vsi živi in zdravi, ti in tvoja družina.

Draga mi sestra! Ti si mi pisala, da je pri vas močno bolezen razsajala lansko leto. Tudi tukaj je pobrala dosti svojih ljudi. Vsa vas je ležala, da jim ni imel kdo streči niti dati vode; večji del jih je umrlo. Na Telčimvrhu so umrle sledeče osebe:

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Ana.

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Moja botra Marija Strucelj, dalje Marjeta Sprajcar in Adamica in Anka Brulatova in Butalovega Janeza hči ta starja Midek. Ljudje so umirali po vseh vaseh, po mestih pa še bolj.

Hvala Bogu, pri nas se je pa španska bplezen le bolj malo poznala, ker smo jo vsi bolj srečno preboleli.

Ti bi rada znala, kako se nam je godilo v teh žalostnih časih? Mi smo bili vsi v vojnem stanju in še sedaj se ni obrnilo na boljše, ker od nikoder nismo dobili nobene pomoči ne obleke ne živeža. Kar smo pridelali, smo morali dati državi, vsaka kila moke nam je bila prešteta. A za obleko pa za platno pa je tako hudo, da se Bogu usmili! Zdaj pošiljamo gvante iz papirja; kar se dobi v štacuni, gre vse na karte na vsako osebo. Luči, ali svetila nimamo že več kot tri leta nobenega; zvečer nikdar ne svetimo. Najhujše je, ko gremo večerjat, moram držati v eni roki bakljo, v drugi pa žlico; kadi se po hiši, da eden drugega ne vidi. Povem ti, da ena kikirja stane 500 kron in je še slaba; ena ruta za na glavo, ki je bila prej 20 krajcarjev — zdaj sem šla pa v Metliko ponjo in sem dala zanj 60 kron; par otročjih čizmov stane 300 kron. Res, tako življenje imamo, da se Bogu usmili; pa še toča nam je pobila vinograde; toč kot dve leti nisem prodala niti kaplje vina; še za jesti nismo imeli kaj.

Vprašaj me, kako morem izhajati brez gospodarja s petimi otroci! Trije gredo že v šolo; obleci jih nimam v kaj; Ne bom ti več naštevala te nevkčne, ker se mi že gnjusi; le toliko ti povem, da Bogu zahvali, da si v Ameriki v teh resnih časih.

Dalje ti naznanjam še neko drugo novico, kateri se boš morda čudila? Jaz sem se namreč zopet poročila s Frančetom, ali z bratom pokojnega moža. Prišel je iz Italije iz vojne, kjer je bil ranjen v glavo in dve leti v jetništvu. Videla sem, da rad dela in ljubi otroke. Jaz se nisem mogla več tako težko mučiti na posestvu sama; tudi starišem sem s tem ugodila in drugim sorodnikom. Poročila sem se letos meseca februarja; mislim, da se ne boš radi tega hudovala name?

Pisala si mi dalje, da nabirate za nas Jugoslovane; to je vse lepo od Vas, da ste tako dobrosrčni naši rojaki v Ameriki. Ali je pa pri tem druga stvar. — Enkrat so že dobili od nekod nekaj blaga ne zastoj; tako drago ni bilo kot drugo, ampak kar je ta boljšega dobi gospoda in ta drugi bogatini, nam, revnim dajo pa bolj slabo blago, pa še to moramo plačati zelo drago. Res najboljšje je, kdor zmore, da pošlje naravnost vsak svojemu, drugače ta revni nič ne dobijo. Draga mi sestra! Če je le mogoče, pošlji mi nekaj obleke za otroke, ker sedaj smo vsi v hudih stiskah. Mogoče bo še kedaj boljše. Bog ve? Bog daj, da bi prejela to moje pismo.

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvoja sestra

Te lepo pozdravljam, tvo

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo: CHICAGO, ILL.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:

Za člane, na leto\$0.96
Za nečlane1.50
Za inozemstvo2.00

OFFICIAL ORGAN

of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:

1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2487.

Subscription price:

For Members, per year\$0.96
For Nonmembers1.50
For Foreign Countries2.00

31

Zlata zrna za naše članstvo.

Geslo K. S. K. J. je: Vse za vero, dom in narod! Sloga. — Bratstvo. — Pomoč. —

Vsi na krov in na delo za 1000 novih članov!

Poslužujte se lepim nagrad za pridobivanje novih članov.

Ali ste že pridobili kakšnega novega člana (ico) za prihodnjo sejo?

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

Dobro delo boš storil, če pridobiš kakšnega novega člana (ico) za K. S. K. Jednoto.

Ali je Vaš sin, ali hči tudi že pri K. S. K. Jednoti? Če ne, poskrbite za to na prihodnji seji!

Over the Top. — Do cilja bomo dospeli, če pridobi sleherni izmed nas enega novega člana (ico) za K. S. K. J.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

NE POZABITE LEPIH NAGRAD K. S. K. JEDNOTE!

Listnica uredništva.

Priatelj "Domoljuba", Sheboygan, Wis. — Tednik "Domoljub" še vedno izhaja. Naročnina za Ameriko je K 14.00. Pošljite K 50.00, pa ga boste prejeli 3 leta. Naslov: Upravištvo "Domoljuba", Kopitarjeve ulice Ljubljana, Kranjsko, Jugoslavija.

Naznanite nam svoj natančen naslov, pa Vam pošljemo nekaj zadnjih, že prečitanih števil "Domoljuba".

Vsled pomanjkanja prostora v današnji izdaji lista, bomo pričeli priobčevati zadnji obljubljeni povest "Na Poljani", šele prihodnji.

Newyorška konferenčna predloga.(The New York Conference Bill.)
(Po "Fraternal Monitor".)

Newyorška konferenčna predloga je postala zadnji čas brezdvomno merodajna postava, skoro za vse bratske organizacije v Združenih državah. Ista je stopila v veljavo nedavno tudi v državi O., ker jo je zakonodajna zbornica letošnjo spomlad odobrila in enoglasno sprejela. V moč je stopila ta postava v državi Ohio letos, dne 7. junija, ker iste guverner ni vetiral v predpisanem času. Ohioska legislatura je odobrila torej takozvani Mobile zavarovalniški zakon (Mobile Bill) z vsemi dostavki (amendments) newyorške konferenčne predloge. Država Ohio je bila zadnja, ki je imela samo Mobile zavarovalniško postavbo; sprejela je pa zraven še dodatke gornje konferenčne predloge, ki to postavbo do cela izpopolnjujejo. Država Ohio je stopila s tem v vrsto drugih naprednih držav, ki do ločajo enoten statut za vodstvo bratskih, ali podpornih organizacij.

Izvirna Mobile zavarovalniška postava je bila odobrena na konvenciji zavarovalniških komisarjev dne 28. septembra l. 1910 v Mobile, Ala. Vsled tega nosi ime tega mesta. To postavbo so potrdi-

le in sprejele tudi Združene bratske ameriške organizacije (Associated Fraternities of America) in Narodni bratski kongres (National Fraternal Congress.) Namen vseh teh bratskih organizacij je bil ustvariti postavbo, da morajo vse podporne organizacije v gotovem času doseči tako finančno stališče, da bodo lahko za vedno obstojale. Zavarovalniški komisarji, zbrani na konvenciji v Mobile, Ala., so prišli do zelo važnega vprašanja pri poslovanju podpornih organizacij in to je v prvi vrsti zdrava finančna podlaga vsake take organizacije. Tedaj so delegatje te konvencije s številnimi dokazovali velike nevarnosti za vsako podporno organizacijo, ako se ne ukrene nekaj potrebnega za odstranitev morebitnega poloma. Rekli smo že, da se je na konvenciji v Mobile, Ala. gledalo v prihodnost vseh ameriških bratskih in podpornih organizacij, da bi ostale le te na varni in trdni podlagi. Pri otvoritvi te konvencije je predsednik iste, zavarovalni. komisar Reau Folk iz Tennessee sledeče omenil: "Treba je, da vsakdo dobro razume, da niso zavarovalniški komisarji popolnoma nič nasprotni in sovražni napram bratskim podpornim organizacijam v Ameriki. Mi priznavamo, da je fraternalizem velikanskega pomena in koristi za našo domovino in za našo civilizacijo. Bratske organizacije zasledujejo najbolj plemenita načela človeške družbe, to je medsebojna pomoč. Vsled tega je tudi naša iskrena želja, da bi iste delovale na taki zanesljivi in trdni podlagi, da jim bo sigurnost za vse bodoče čase zagotovljena.

Države, ki so sprejele to postavbo.

Posebni konferenčni odsek N. F. C. in A. F. A. je izdelal posnetek iz Mobile zavarovalniške postave, ter je istega obelodanil v strokovnem listu "The Nation", tedanjem glasilu vseh bratskih organizacij. V teh člankih so bile pojasnjene glavne točke, katere naj bi vpoštevali zakonodajni faktorji. Pričelo se je zaeno tudi z dobro organizirano kampanjo v svrhu zakonske uvedbe te postave v raznih državah. Naslednje leto so to zavarovalniško postavbo že odobrile in sprejele sledeče države:

Alabama, California, Colorado, Idaho, Missouri, New York, Ohio, Oregon, Utah, Washington, Montana, Wisconsin in Massachusetts. Da ni bila Mobile postavba že tedaj sprejeta v več, kot v gorinavedenih trinajstih državah je bil vzrok ta, da je veliko število bratskih podp. organizacij isti nasprotovale. Leto 1911. je pisal o tem tedanji predsednik Narodnega bratskega kongresa (N. F. C.) — McCharles E. Piper — sledeče: "Ker je zadnji čas več zavarovalniških komisarjev umrlo, ker je več izmed teh pustilo svoje urade, ali so bili isti premeščeni v druge urade pri starovrstnih zavarovalnih družbah, vsled tega niso zamogli ti zavaroval. komisarji kot celota tako aktivno delovati, da bi se Mobile postavbo pri svojih zakonodajah spravilo do glasovanja in v veljavo.

Čez leto dni sta sprejeli Mobile postavbo državi Louisiana in Rhode Island. V Maryland je bila ta postavba odobrena z nekaj premembami.

Mobile postavba je vsebovala določbe, da morajo biti vse podp. organizacije pod državnim nadzorstvom. Vsled tega se je zahtevalo od istih, da morajo ob določenem času priobčevati svoje račune in finančno poslovanje ter isto predložiti državnim oblastim. Dalje zahteva ta postavba, da mora vsa-

ka podporna organizacija vsake 3 leta zvišati svoje finančno stanje vsaj za 5 odst. do solventnosti. Določuje podaljšanje rokov za doplačilo v svrhu protekije, kakor tudi odstranitev primernosti na podlagi rezerve. Mobile postavba je priporočila in odobrila posmrtninsko lestvico (N. F. C.) Narodnega bratskega kongresa kot minimalno podlago za sestavo vplačevanja posmrtninskih asesmentov; vendar niso bile podporne organizacije naravnost prisiljene sprejeti baš N. F. C. lestvico; lahko so pač vrednost svojih certifikatov na podlagi iste računale, ali še nekaj višje, lahko so pa to delale tudi na podlagi svoje lastne izkušnje in poslovanja tekom zadnjih 20 let. Tako jim tudi ni bilo dovoljeno sprejeti v svojo sredino več kot 100.000 članov.

Konferenca v New Yorku.

In vendar ni Mobile postavba našla pravi odmev med vsemi fraternalisti. Nekaj jih je naravnost nasprotovale vsaki zakonski uvedbi glede dosege solventnosti. Nekaj izmed bratskih podp. organizacij tudi ni bilo zastopanih na že omenjeni konvenciji v Mobile, Ala. Ko je pa kasneje pretežna večina fraternalistov temeljito preštudirala Mobile postavbo, osobito njene glavne točke, so pričeli misliti, do bi bil ta načrt v resnici najboljši. Nekatere podp. organizacije so gradile Mobile postavbo, češ, da je prehuda in preostara, pretežna večina istih je bila pa v obče mišljenja, da je solventnost vsake organizacije prva in najbolj poglobljena stvar in da se ni treba ozirati na manjšino nasprotnikov ali nezadovoljnih. To je dajalo torej povod, da Mobile postavba ni bila v obče priznana, ker je bila prestroga.

Vsled tega je bila sklicana dne 12. decembra 1912 v New Yorku posebna konferenca raznih odsekov bratskih organizacij, ki naj bi izdelali potrebne dostavke (amendments) k Mobile postavi. Te konference so se udeležili skoro vsi državni zavarovalniški komisarji, dalje zastopniki N. F. C. (Narodnega bratskega kongresa), A. F. A. (Združenih bratskih organizacij v Ameriki in F. F. (Bratske federacije). Na tej konferenci se je določilo da naj nosi ime ta nova zavarovalniška postavba: "New York Conference Bill".

Nove premembe iz določbe te postave.

(Opomba uredništva "Glasila": Newyorško konferenčno predlogo (postavbo) smo priobčili in razložili že v prvih izdajah "Glasila" leta 1914. Kdor izmed čitateljev še hrani iste številke, je umestno, da to postavbo še enkrat prečita, predvsem pa svetujemo to urednikom naših krajevskih društev.)

Glavne premembe New Yorške konferenčne predloge so bile dostavki k členu 23a in 23b. To je pospešilo in ustrojilo za vse bratske organizacije uzorno legislačijsko postavbo v korist istih. Te točke predpisujejo gotove določbe za prihodnje poslovanje podp. Jednot; za preuredbo istih na taki podlagi, da bodo enkrat solventne. Dostavke k členu 23a je določal, da mora že triletna cenitev kazati bližnjo mero solventnosti v kateri se ni tekom 3 let ničesar odračunalo; pač se je pa finančno stanje organizacije na podlagi 5 odst. obrestovanja zvišalo. Doba

takega računanja se vrši na vsaka tri leta.

Člen 23b določa cenitev vrednosti vsake podp. organizacije na akumulacijski (nabirajoči se) podlagi, kateri se daje pozornost posebnega računanja. Isto obstoji v tem, da se čiste prispevke (kontribucije) s čistimi naraslimi obrestmi smatra kot kredit organizacije, kot obveznost se pa odračuna vsako leto gotovo število posmrtninskih izplačil ali slučajev; ostanek se pa pripíše v dobro članu. Ta način cenitve je uveden na mesto drugih metod; društvo ga lahko vporablja, ako odobrava še ostale določbe tega člena. Istotako se tudi dovoljuje razporedbo raznih skladov podp. organizacij in sicer po različnih razredih; vsak razred se vodi lahko na način, kakor bi bil ta razred popolnoma neodvisna podp. organizacija. V tem slučaju je treba tudi voditi akumulacijsko (nabirajočo se) podposano rezervo posebej, iste se ne sme mešati z imetjem ostalih razredov. To se je radi tega uvedlo, da niso novi člani prikrajšani na njih rezervni akumulaciji; ti člani itak plačujejo primerne in postavne asesmente. Na ta način se lahko vodi račun onih članov, ki ne plačujejo zadostne asesmente, ali pa onih, kateri se misli reklaficirati po pravi starosti.

Gornje določbe so velevažnega pomena za vse bratske organizacije, ki niso solventne, ali ki so v kritičnem položaju. Samo na ta način je mogoče, da pridejo prizadete bratske organizacije iz zadrege. Doslej je baš ta točka spravila že številno podp. Jednot na zdravo podlago. New Yorška konferenčna predloga pa vsebuje še vse druge predpise in regulacije pri vodstvu bratskih podpornih organizacij.

To postavbo je odobrilo že 34 držav.

New Yorška konferenčna zavarovalniška postavba je, sedaj v veljavi že v 34 državah. Nekatere so jo odobrile v polnem obsegu, druge pa z malimi premembami. Ko se je odpravilo težkoče Mobile postavbo, so doslej odobrile sledeče države novo Newyorško konferenčno predlogo: Alabama, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Florida, Georgia, Idaho, Indiana, Kentucky, Louisiana, Maryland, Massachusetts, Montana, New Hampshire, New York, North Carolina, North Dakota, Oregon, Rhode Island, So. Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin in Wyoming.

Sledede države imajo uveljavljeno še staro zavarovalniško enotno postavbo Narodnega bratskega kongresa (National F. C. Uniform Bill): Iowa, Maine, Minnesota, Oklahoma in Vermont. Pripomniti pa moramo, da tudi te države nadzorujejo poslovanje svojih bratskih organizacij, kokor v Newyorški konferenčni predlogi zahtevano; izjema je le, da ne zahtevajo cenitve in priobčevanja njih računov.

Op. uredništva "Glasila". — Iz gornjega seznama je razvidno, da je naša država Illinois izpuščena, ker še ni odobrila niti Mobile postavbe niti Newyorške konferenčne predloge. Kakor se čuje bo pa slednjo sprejela pri prihodnjem zasedanju zakonodaje.

URADNO NAZNANILO.**Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote.**

Po pregledu imenika Mladinskega oddelka, opazil sem, da je 86 otrok pri raznih društvih, ki so bili rojeni leta 1901, 1902 ali 1903. Vsled tega so nekateri stari 16, 17 in 18 let. Ob času ustanovitve Mladinskega oddelka je bilo določeno, da morajo člani in članice tega oddelka, kakor hitro dopolnijo 16. leto svoje starosti, prestopiti med člane in članice rednega ali aktivnega oddelka. In ker je to pravilo tudi še danes v veljavi, radi tega tem potom prosim in opozarjam vse prizadete tajnike in tajnice, da takoj obvestijo vse stariše in reditelje otrok, ki so dopolnili 16. leto, da se otroke pusti zdravniško preiskati in da se jih prepíše iz Mladinskega oddelka med aktivne članice (ice).

Društveni tajniki (ice) so prošeni (e), da pazijo na to in kakor hitro vidijo, da član (ica) Mladinskega oddelka dopolni 16. leto svoje starosti, zahtevajo od starišev, da se otroke oziroma mladeniča (enke) prepíše med članstvo rednega oddelka.

Mladinski oddelki je bil največ radi tega ustanovljen, da se mladino pridobiva za Jednoto in takoj v mladosti uči in poučuje v fraternalizmu; zato je dolžnost vsakega društvenega tajnika (ice), da pazno zasleduje starost člana (ice) otroka in o pravem času opozori stariše kaj imajo storiti. V plačilni knjižici je natančno označeno kedaj je otrok rojen, zaradi tega je popolnoma lahko za vsakega tajnika (ico), ko pobira in vknjižuje mesečne prispevke, dognati kedaj nedopolni otrok 16. leto.

Potrudite se torej cenjeni tajniki (ice). Povejte starišem, da Jednota povrne za vsakega otroka, ki prestopi v aktivni oddelki, \$2.75, kar pokrije pristopnino, strošek za vrh. zdravnika in rez. sklad. Torej je prestop brezplačen. Povejte tudi starišem, da je neobhodno potreb-

no, da otrok kakor hitro doseže 16. leto svoje starosti mora prestopiti, ker drugače se ga mora ertati iz Mladinskega oddelka. V Mladinskem oddelku zamorejo biti le člani in članice med enim in šestnajstim letom.

Upam, da se bo to vpoštevalo, ker drugače bom moral priobčiti imena vseh takih otrok in številke društev v "Glasilu".

Z bratskim pozdravom,

Josip Zalar, glavni tajnik.

Joliet, Ill., 13. avg. 1919.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec julij 1919. Asesment 7—19.

Dr. št.	Plačali na asen. 7-19	Izplačali	
		Smrtnine.	Poškod.
1.	496.46	\$1,000.00	
2.	861.27		\$ 50.00
3.	318.93		50.00
4.	219.90		50.00
5.	306.93		
7.	1,016.13		50.00
8.	230.60		
10.	38.96		
11.	136.08		
12.	593.60		
13.	119.92		
14.	427.91		
15.	344.18		
16.	289.87		
17.	47.96		
20.	112.34		
21.	132.55		
23.	87.48		
24.	18.39		
25.	932.98	1,000.00	
29.	703.50		50.00
30.	625.15		
32.	140.75		
33.	337.73		
38.	190.26		
39.	31.78		
40.	246.58		
41.	212.41		
42.	289.10		
43.	302.83		
44.	493.35		
45.	115.62		
46.	65.58		
47.	213.28		
49.	127.87		
50.	616.72		
51.	118.51		
52.	133.68		
53.	400.05		
54.	123.93		
55.	409.24		
56.	385.85		
57.	209.49		
58.	145.95	25.00	
59.	447.17		
60.	117.54		
61.	258.33		
62.	56.56		
63.	405.47		
64.	215.07		
65.	288.16		
67.	127.30		
69.	50.93		
70.	210.54		
71.	48.29		
72.	183.61		
73.	81.24		
74.	106.95		
75.			
77.	392.29		
78.	378.69		
79.	148.93		
80.	345.54		
81.	364.90		
83.	80.03		
84.	87.20		
85.	110.18		
86.	110.62		
87.	243.75		
88.	90.50		
89.	305.70		
90.	53.22		
91.	256.53		
92.	164.79		
93.	290.80		
94.	78.31		
95.	149.51		
97.	75.00		
98.	150.03		
100.	18.00		
101.	116.81	1,000.00	
103.	177.29		
104.	148.70		50.00
105.	126.82		
108.	186.53		
109.	71.08		
110.	95.64		
111.	73.49		
112.	177.98	500.00	50.00
113.	123.27		
114.	66.17		
115.	202.17		
118.	45.01		
119.	87.34	370.00	
120.	311.80		
121.	74.79		
122.	49.73		
123.	119.90		
124.			
126.	32.77		
127.	164.31		
128.	99.68		
129.	30.99		
130.	13.63		
131.	302.18		
132.	141.45		
133.	63.27		
134.	61.01		
135.	204.72		
136.	137.49		
139.	81.90		
140.	69.95		
143.	71.41		
144.	237.41		
145.	74.23		
146.	189.09		
147.	110.57	400.00	
148.	119.22		
150.	119.63		
151.	77.84		
152.	342.02		
153.	118.30		
154.	24.11		
156.	155.74	450.00	
157.	81.78		
158.	26.68		
159.			
160.	58.56		
161.	39.18		
162.	358.81		
163.	196.00		
164.	76.27		
165.	41.59		
166.	92.44		
167.	19.77		
168.	23.84		
Skupaj.....	\$ 26,445.78	\$ 4,745.00	\$ 300.00
Preostanek 1. julija 1919.....			\$555,294.38
Projemki tekom meseca julija 1919.			
Plačana od društev.....	\$26,445.78		
Obresti.....	249.89		
Najemnina.....	74.50		\$ 26,770.17
			\$582,064.55
Izdatki:			
Plačana posmrtnina.....	\$ 4,745.00		
Plačana poškodnina.....	300.00		
Upravni stroški.....	2,505.43		\$ 7,550.43
Preostanek 31. julija 1919.....			\$574,514.12

Joliet, Ill., 8. avg. 1919.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. avgusta 1919 skupna izplačana podpora \$1,682,539.37.

NADZORNI ODBOR:

PRAVNI ODBOR:

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

1. Društvo sv. Štefana, Chicago, Ill.
Predsednik John Terselich, 2300 So.
Joyne Ave. Tajnik Math. Grill, 2317 So.
Kroll St. Zastopnik Anton Gregorich,
112 W. 23. St. Redna seja se vrta vsa-
ko prvo soboto v mesecu v Slovenski
cerkveni dvorani.

vsako tretje nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

165. Društvo "Marija Pomoč Kristjanov", West Allis, Wis. — Predsednik: Tereziya Jannik, R. F. D. 59, Wauwatosa, Wis. Tajnica: Ana Miller, 5212 Sherman St., West Allis, Wis. Zastopnica: Elizabeta Banko, 5202 National Ave., West Allis, Wis. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo sredo v cerkveni dvorani.

166. Hrv. Slov. društvo "Prav. Srce Jemstvo", South Chicago, Ill. — Predsednik: Luka Grahovac, 8957 Burley Ave. Tajnik: Mile Pleša, 8909 Greenbay Ave. Zastopnik: Mile Butorce, 8909 Greenbay Ave.; vsi v South Chicago, Ill. — Redna mesečna seja se vrši vsako četrto nedeljo v cerkveni dvorani, 2926 E. 96 St.

167. Društvo "Kraljica Mira", The-

mas, W. Va. — Predsednica: Viktorija Jelenc, bx 157, Thomas, W. Va. — Tajnik: Frances Baraga, box 277, Thomas, W. Va. Zastopnica: Mary Bull, box 366, Thomas, W. Va. Redna mesečna seja se vrši vsako četrto nedeljo v M. Bulleci dvorani na 2. ulici.

168. Društvo sv. Jozefa, South Bethlehem, Pa. Predsednik: Jozef Skraban, 616 Linden St. — Tajnik: Martin Murn, 328 — 5th St. — Zastop. Matjaž Rogan, 427 Linden St. — Seja se vrši vsako prvo nedeljo v Cerkveni dvorani.

OPOMBA

Gg. društveni tajniki so naprošeni, da poročajo takoj vsako spremembo naslova in sicer glavnemu tajniku Jednote, ter upravitelju "Glasila K. S. K. Jednote".

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

KRANJSKO.

BLAGO IZ AMERIKE ZA SORODNIKE IZSELJENCEV.

Iz "Slovenca" od dne 11. julija: Zaboji so na potu iz Trsta v Ljubljano in jih pričakujemo danes ali jutri. Vrednost vseh zabojev znaša 350.000 dolarjev, kar znaša v našem denarju okoli 12 milijonov kron in sicer je dve tretjini blaga poslanega od Slovencev, ostalo od Hrvatov in Srbov. Zaboji so naslovljeni od odposiljateljev in vsi oni, ki imajo dobiti kak zaboj, bodo pravočasno obveščeni, kje in kdaj ga dobijo. Isti morajo prinesiti s seboj potrdila od županstva, da so res oni, na kojih ime je zaboj naslovljen, ker le proti takim potrdilom se bodo zaboji oddajali.

Podpisani prosim vse one, ki dobijo pošiljkatve, da to nemudoma sporočijo pošiljateljem v Ameriko in tako potrdijo sprejem. Poleg naslovljenih pošiljateljev, je priloženo mnogo zabojev raznega blaga za reveže, ki se bo oddalo poverjenstvu za socialno skrbstvo, da ono razdeli med potrebne, v prvi vrsti med revne begunce.

Podpisani priporočam vsem onim, ki imajo svoje sorodnike v Ameriki, ki se pa mislijo vrniti v domovino, da jim sporočijo, naj nikar ne kupujejo v Ameriki avstrijskih kron, pač pa naj prinesejo seboj ameriški dolar (dolarje), ker jih tu mnogo boljše zamenjajo. (Opomba: V Ameriki se dobi za 10 dolarjev 140—150 K, dočim se dobi pri nas 300—350 kron.)

Ljubljana, dne 10. jul. 1919.
Josip Sitar iz Toplice na Dolenjskem, spremljevalec blaga.

AMERIKANSKI DOLAR.

Vladimir Predović.

Pri svojem potovanju iz Amerike od ameriških Jugoslovancev v domovini poslanega blaga sem opazil stvari, ki so velikega pomena za naše izseljence, in za katere bi se morala zanimati tudi naša javnost. Na kratko hočem opisati, kakšno vlogo igra pri povrnitvi iz Amerike v Jugoslavijo zamenja ameriškega dolarja.

Z ameriškim dolarjem je danes mogoče kupiti več frankov, lir, kron ali kakšnega drugega denarja, kakor sploh kdaj pred vojno. Trgovci, bankirji itd. vsakega važnejšega mesta na svetu dajejo prednost dolarju, ki je sigurnejši od vseh drugih. Po vseh znanih se bo vrednost, ki se jo stavi danes na "American Eagle" obdržala še dolgo časa, in jaz bi trdil, da bo dosegla svojo višino še le v prihodnjih mesecih. Svet ve, da je danes denarni trg v Wall Street v New Yorku. Vsakdo, ki pozna ameriške bančne metode, in ki mu je znana spretnost ameriških bankirjev, ve, da bodo ti nadzirali svetovni denarni trg v bodoče še mnogo let.

V Ameriki se je že začelo gibanje med Jugoslovani za povratek v domovino ter se jih hoče 40.000 do 50.000 vrniti. Po mojem naznanju in govorjenju v Združenih državah, se jih bo največji del vrnil že v prihodnjih mesecih, če se mednarodni odnosi ne bodo spremenili. Ti tisočji bodo prinesli s seboj ameriške dolarje, ki bodo predstavljali milijone zaslužene s častnim trudom v rudnikih, tovarnah, topilnicah itd. Namen mojega pisanja je pojasniti, kako bi se dalo najbolje pomagati tem, ki se bodo vračali, da prinesejo s seboj res največjo vrednost svojih dolarjev. Oni bodo šli mimo mnogo menjalnic v New Yorku, kakor tudi v Franciji, Italiji in drugih deželah na potu v Jugoslavijo.

Opozoriti hočem na nevarnost, ki tu pretijo, po svoji lastni skušnjavi in skušnji dveh prijateljev. Jaz sem si preskrbel v New Yorku pri Guaranty Trust Company za

gotovo svoto dolarjev kreditno pismo a vista plačljivo pri kakoli ljubni inozemski banki, katerih je več sto v Evropi, ki dopisujejo z gori imenovano, toda v Ljubljani ni nobene. Pri svojem prihodu v Trst sem dobil takoj na svoje kreditno pismo zahtevano svoto, ki mi jo je banka izplačala v ameriških dolarjih. Te sem pota zamenjal v lire: 1 dolar za 840 lir oziroma 35 kron. Pri tej priliki sem opazil, da bi banka v Trstu najraje izplačala celo svoto moje kreditnega pisma, češar pa jaz nisem hotel. Eden mojih prijateljev pa je kupil v New Yorku za več sto dolarjev kron ter je dobil za dolar 22 kron, pri čemer je izgubil čez 30 odstotkov resnične vrednosti. Zdi se mi potrebno, da bi se našla pot, po kateri bi se opozorilo naše ljudi, ki se bodo vračali, da ne bodo zgubili tako velikega dela svojega premoženja, da ne zamenjajo denarja v Ameriki, ampak da si preskrbe kreditna pisma plačljiva pri nas. Seveda bi morale naše banke stopiti v zvezo z ameriškim. To bi bil za banke same velik korak naprej. Nadalje bi lahko prepričali, da naši izseljenci ne izgubijo vsled spekulacije tujih menjalnic velikega dela svojega premoženja. In končno je v državnem interesu, da si pridobimo ameriške vrednosti, ki pomenijo za nas zlato, katero more mnogo pripomoči k izboljšanju naše valute. Upam, da bodo tudi merodajni krogi v interesu države same in njenih državljanov ukrenili potrebno, da naši ljudje ne bodo nasledili raznim tujim spekulantom.

"Slovenec" 22. julija.

GROZEN POŽAR NA DOLENJSKEM.

Vas Zagradec pogorela. — Tridesetim posestnikom vse uničeno.

Vas Zagradec leži v župniji Zalnik tik za boštanjskim gradom. S proge kočevske železnice je dobro vidna. Stoji na majhni strmini, polagoma se dvigajoči od jugozahoda proti severovzhodu. Hiše so zelo skupaj, druga zraven druge, velika večina hiš in gospodarskih poslopij je krita s slamo.

V torek, dne 8. julija, popoldne je pihal od zahoda močan veter. Bilo je okrog 2 ure popoldne, večina ljudi je bila na travnikih, skoraj uro daleč od vasi, nekatere hiše popolnoma zaklenjene. Pa pride nesreča.

Pod nekim kozolcem, ravno na jugozahodni strani vasi so se igrali otroci, iztaknili so menda neke vžigalice, ki so ravno prejšnji dan držala še dolgo časa, in jaz bi trdil, da bo dosegla svojo višino še le v prihodnjih mesecih. Svet ve, da je danes denarni trg v Wall Street v New Yorku. Vsakdo, ki pozna ameriške bančne metode, in ki mu je znana spretnost ameriških bankirjev, ve, da bodo ti nadzirali svetovni denarni trg v bodoče še mnogo let.

V Ameriki se je že začelo gibanje med Jugoslovani za povratek v domovino ter se jih hoče 40.000 do 50.000 vrniti. Po mojem naznanju in govorjenju v Združenih državah, se jih bo največji del vrnil že v prihodnjih mesecih, če se mednarodni odnosi ne bodo spremenili. Ti tisočji bodo prinesli s seboj ameriške dolarje, ki bodo predstavljali milijone zaslužene s častnim trudom v rudnikih, tovarnah, topilnicah itd. Namen mojega pisanja je pojasniti, kako bi se dalo najbolje pomagati tem, ki se bodo vračali, da prinesejo s seboj res največjo vrednost svojih dolarjev. Oni bodo šli mimo mnogo menjalnic v New Yorku, kakor tudi v Franciji, Italiji in drugih deželah na potu v Jugoslavijo.

Opozoriti hočem na nevarnost, ki tu pretijo, po svoji lastni skušnjavi in skušnji dveh prijateljev. Jaz sem si preskrbel v New Yorku pri Guaranty Trust Company za

njeni sta tudi Vidičeva in Bahovčeva hiša, toda gospodarska poljopija so vsa zgorela. Vsem drugim — okrog 30 posestnikom — pa je zgorelo vse, kar je sploh zgoriti moglo. Prav mnogi niso rešili nič obleke in nič živil. Skoro vsi so brez obutve. Zgorelo je tudi več prašičev, par goved in veliko perutnine. Škoda je nepopisljiva. Kdor jo bo računel, jo bo računel morda 2 do 3 milijone ali še več. Hlata, izdatna pomoč je nujno potrebna.

Prošnja za pogorele. — Dne 8. julija je velik požar vpelel veliko vas Zagradec v občini Spod. Slivnica pri Grosuplju. Pogorelo je 85 stavb: 27 hiš in 58 gospodarskih poslopij. Zgorelo so vse za lege krme, stelje, dry. Zgorelo je večini posestnikov prav ves živč; mnogi si niso rešili niti za enkrat v usti, nisi ene žlice. Pogorelo je nešteto strojev (mlatilnice, slamonoznice, šivalni stroji itd.) Zgorelo so skoraj vsi vozovi in vse orodje. Zgorelo je 8 goved, do 20 prašičev in nešteto perutnine. Do 60 ljudem je zgorela prav vsa obleka, razen kar so imeli na sebi. Mnogim je zgorel tudi ves denar do zadnjega krajerja. Vsa vas je danes v razvalinah. Do 200 ljudi je brez strehe in so popolnoma berači.

Ker se sami nesrečniki s svojimi lastnimi sredstvi, ko so izgubili vse, niti ganiti ne morejo in jim samim sebi prepuščenim ne preostaja drugega ko obup, zato se obračamo do usmiljenih sre z nujno prošnjo, da jim pomagajo z večjimi denarnimi prispevki in darovi.

Vsi, ki se zavedate, kaj se pravi: v 1 uri iz premoženja človeka postati berač, ki ne vé, kam bi glavo položil in kam bi šel prosti kruha za svojega gladnega otroka — ne zapirajte svojih sre!

Darujte takoj, ker stiska je vsak dan hušja! Vlijte nesrečnikom s tem, da jim izkažete dejansko ljubezen in takoj darujete znatne svote, novega upa do življenja!

Darovi naj se pošiljajo: Županstvu občine Sp. Slivnica, p. Grosuplje ali župnemu uradu v Žalni, p. Višnja gora ali "Pomožnemu odboru za zagraške pogorele" s sedežem v Žalni pošta Višnja Gora.

Smrtna kosa. V urušinskem samostanu v Škofji Loki je umrla 19. julija urušinka M. Antonija Molinaro. Pokojnica je delovala kot učiteljica petja in ročnih del na meščanski šoli in učiteljsku ter poleg tega poučevala glasovir in italijanščino. Številnim njenim učencem in gojencem bodi priporočena v hvaležen spomin in molitev.

Umrl je na Mlinem na Bledu gojenec zavoda sv. Stanislava Valentin Soklič ki je letos končal gimnazijo in maturiral z odliko.

Letošnji novomašniki. V nedeljo dne 6. julija so sprejeli v ljubljanski stolnici mašniško posvečenje č. gg. novomašniki iz IV. letnika Mihael Planinšek (za tržaško škofijo) iz Tročin pri Polici, nova maša istotam 13. julija; Janez Vadnjal iz Hrenovci, nova maša na Brezjah; iz III. letnika Anton Čepin iz Horjula, nova maša istotam 20. julija; Janez Raztresen iz Butanjeve, župnija St. Jošt nad Vrhniko, nova maša pri Sv. Treh Kraljih 13. julija.

Franciška provinca Slovenije. — Pri volitvi vrhovnega predstojništva franciškega reda za Slovenijo so bili izvoljeni: P. Avguštin Čampa, provincial; P. Hugolin Sattner, kustos, P. Uleburjand Landegott, P. Reginald Čerljan, P. Hugo Dr. Bren, P. Mariofil Holeček, definitorji.

Slovensko vseučilišče. — Poverjenik dr. Vernstovšek je prejel iz Beograda dne 17. julija nastopno brzojavko:

Sa osobito radošću izvestavam Vas, da je zakon o univerzitetu a ljubljani definitivno primljen u narodnom predstavništvu. Uveren sam, da će i ovo najmlađe naše sveučilišče u zajednici sa zagrebačkim i beogradskim snazno uticati na kulturni napredak našega naroda i stoga vam najtoplije čestitam otvaranje univerziteta i želim svaki uspeh.

Minister prosvete Davidović. Na brzojavko se je zahvalil poverjenik ministru Davidoviću:

Z nepopisnim veseljem in udano hvaležnostjo je sprejel ves slovenski narod Vaše obvestilo, da je zakon o vseučilišču v Ljubljani sprejet. Slovenski narod je s tem dosegel svoje najvišje šolsko škodovano in dve kajzi. Ohr-

10 let. Slovenski narod se zaveda, da se ima za dosege svojega najvišjega cilja na polju šolstva poleg naklonjenosti Njegovoga kraljevega Veličanstva v prvi vrsti zahvaliti Vam, ministarskemu svetu in narodnemu predstavništvu. Potrudili se bomo, da postane ljubljanska univerza vredna posestrima beogradske in zagrebske.

Poverjenik za uk in bogočastje dr. Karol Vrstovšek, s. r.

Generalni štrajk v Sloveniji in krščanski slovenski proletarijat. Snoenji "Naprej" pozivlja socialistične sodruge na generalni štrajk, ki bo trajal dva dni, in sicer 20. in 21. julija. Kakor je sklenila krščansko socialna delavska organizacija, se ona tega štrajka ne udeleži. Razlogov za to ima več, ni pa zadnji ta, da krščansko socialni delavci ne bo ta dva dneva potiskal koles soc. internacionali. Štrajk je delo socialistične internacionalne, in zato bodo le socialistični organizirani delavci dan stavkali. Jasno pa je, da se bo krščanski delavec ogibal vsega, kar bi utegnilo žaliti socialistične tovariše. Štrajk je v prvi vrsti političen, zato zadeva le socialiste. Pustimo pa vsakemu svojemu svobodo! Naš delavec bo pustil socialističnega tovariša v miru stavkati, socialistični pa krščanskega v miru delati. S tem bo delavski sloj pokazal na obeh straneh svojo zrelost, katero hočejo socialisti dokumentirati ravno z dostojnim štrajkom.

"Slovenec".

Socialistični štrajk na Slovenskem je doživel popoln neuspeh. Železnice so vozile, listi so izšli, činoma vsi, v mnogih obratih se je delo vršilo. Le z največjim terorjem se je socialistom, kjer so v večini, posrečili s silo zabraniti ostalemu delavstvu pohod na delo. Če smo v soboto zapisali besede: — "Naš krščanski delavec bo pustil socialističnega tovariša v miru stavkati, socialistični pa krščanskega v miru delati. S tem bo delavski sloj pokazal na obeh straneh svojo zrelost..." — moramo danes ugotoviti, da se je ta zrelost pokazala v prvi vrsti pri krščansko socialnem delavstvu, ne pa pri socialističnem, ki je po mnogih krajih nastopalo s silo. In to ožalujemo ter obdamo z vso odločnostjo. Če se je socialna demokracija s tem nastopom izrekla za diktaturo proti demokraciji, izjavljamo, da bo odslej branilo demokracijo edino organizirano slovensko krščansko ljudstvo. — To je bilo treba ugotoviti!

"Slovenec".

Srbski maturantje na obisku v Ljubljani.

Naši srbski gostje "Klub Beogradskih Maturanata", 5 profesorjev, 25 dijakov, 5 profesorjev in 300 dijakov pridejo v soboto dne 19. julija na večer v Ljubljano. Pridite na glavni kolodvor! Pokažimo jim s prisrčnim sprejemom, da jih pričakuje bratski rod! V nedeljo 20. t. m. ob 8. uri priredimo obhod po mestu. Ou Vodnikovoga spomenika po Mestnem in Starem trgu čez St. Jakobski most po Čojzovi cesti mimo realke in deželnega dvorca okoli Zvezde po Wolfovi ulici k Prešernovem spomeniku. Odtod po Miklošičevi cesti, Slovenski trg, Sodna ulica, Dunajska cesta pred Narodni dom. Vsi, ki stamujete ob teh cestah in trgih, ali imate zastave in cvetja? Vprašajte, kako so Srbi sprejeli Slovence! Iz ljubljane naj ponesejo najlepše spomine od nas! — Sprejemni odbor.

Z Blok. — Dne 3. julija smo doživeli pri nas strašno katastrofalno vremensko neizgodo. Če cel dopoldne so se zbirali pogubonosni oblaki, kateri so postajali čedalje težji, nevarnejši, duha moreči — kar strah je navdajal vsakega že ob pogledu na te nič dobrega obetajoče oblake. Vsak hip je rastla tema in proti popoldneu: par bliskov, par silnih sunkov snega, parkrat je zagrmelo in že je ležal kmetov in uničen in zdobiljen na njivi pod silno ploho sode in toče in in strašnega dežja. Uničena je popolnoma ajda in fežol; krompir je silno okleščen; žita so silno "zdelana" in omlačena, zelenjad povešeno čepi in stoka silno klaverno po njivah. Celo zimo smo imeli neznosne meteže in silen mraz, na spomlad več tednov grozno kušo in slano, zadnje deževje nas je rešilo — a sedaj!

Ob zadnji povodnji bi se kmalu ponesejo Fr. Gornik, učence 2. razreda iz Nove vasi, ki se je šel kopat in je preveč zasel na globoko. Da ga ni rešil Franc Modic v.

K 100 Samo \$3.85

POMAGAJTE SVOJCEM V STARI DOMOVINI!

Nikdar preje niso bile cene kroncam tako nizke, kakor ravno sedaj. Pomagajte svojim dragim v stari domovini.

Pošiljam denar po najnižjem dnevnem kurzu.

K. 100.— VELJA SEDA SAMO \$3.85.

Imam oblastveno dovoljenje za pošiljanje denarja od "Vlade in Federal Reserve Boarda".

Vse pošiljatve so garantirane.

Moje geslo je: "Točna in poštena postrežba".

JOSIP ZALAR, Joliet, Ill.

POZOR ROJAKI!

Prodajam vožne listke za potovanje v staro domovino, ter pošiljam denar v stari kraj.

Jaz pošiljam denar v staro domovino že 25 let, in dosedaj ni še nikoli noben rojak izgubil niti centa skozi mene, in tudi jamčim, da ga zdaj ne bo.

ROJAKI! PAZITE, KOMU IZROČATE SVOJ TEŽKO PRISLUŽENI DENAR!

Sedaj pošiljam denar po sledečih cenah z registracijo, ali poštino vred:

100 Kron za .. \$ 4.10	500 Kron za .. \$20.50
200 Kron za .. \$ 8.20	1000 Kron za .. \$38.00
300 Kron za .. \$12.30	2000 Kron za .. \$76.00
400 Kron za .. \$16.40	

Joseph Scharabon & Co.

314 Manhattan Bldg. — Duluth, Minn.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kvarte, vabila in vetopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unikatno tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo priprave Vplativne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajne za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter poletnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške naselbine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z velepospotovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Bodi pripravljen! Do danes je bilo izdanih 1796 Potnih Listov (PAŠOŠEV)

Preskrbim Potni List Pašoš

Rojakom po celi Ameriki. Pišite na

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR

ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 60. K. S. K. J., N. S. PITTSBURGH, PA.

Ima svojo redno mesečno seja vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1919:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haselago Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempus, 5146 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Jurij Gregurac, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000, \$500 ali \$250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali \$7.00 bolniške podpore na teden.

Slovinci in Hrvati, kateri še niso pri nobenem društvu, spadajočem h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašati pri sobratu John Golobič, 5621 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolil in ravno tako zopet ko ozdravi.

POZOR!!!

Rojakom, ki žele doma delati hmelovec, naznanjamo, da so naši zastopniki, pri katerih se dobe "Puritan Malt Extract" sledeči: za Herminie, Pa. Anton Zornik; Moon Run, Pa. Frank Maček; De Pue, Ill. Ignac Benšek; Gilbert, Minn. Leo Kukar; Springfield, Ill. John Underwood; Chicago, Ill. John Tomazič; vogal W. 22. St. in Lincoln St.; Smithton, Pa. Jos. Radišek; Wiek Haven, Pa. Anton Radišek; Crested Butte, Colo.; Matt Stajduhar, Jos. Ambrožič, Canonsburg, Pa.; Anton Kravanja, Nokomis, Ill.; John Povsha, Hibbing, Minn. Iščejo se nadaljši zastopniki.

M. Mladić, J. Verderbar, Co.
2603 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Marija Sluga

1828 W 22nd St.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 4739

izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena

BABICA

se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ovsakim slo-

Spanov, bi prav gotovo izginil v vodi. — Umrl je najbrže nasilni Sarti Jožef Modic v. Bahmetov iz Topola, ki je slutil kot Amerikane pri vojaki. In je kot tak npral iti krotit boljševiske Ma- re, ki so ga, kakor rečeno, zavrta- no ubili ohenem, z njegovim tova- rišem vojakom. — Pri vojakih so je ponesrečil Jožef Zakrajšek iz Strmece, ker mu je konj zdijval Fantu, ki se zdravi v bolnišnici, želimo skorajšnjega okrevanja.

ŠTAJERSKO.

Št. Ilj v Slov. gor. — V Selnici je 10. julija umrl slovenski vele- posestnik Karel Gornik, star 60 let. Svetila pokojnika večna luč! **Prihova pri Konjicah.** — Umri je spreviden s sv. zakramenti dol- goletni cerkovnik Stefan Fi- rar. Bil je marljiv in delaven mož. Naj v miru počiva! — Za ko- roške begunce se je nabralo 300 kron.

Bela žena. — V sredo, dne 9. julija ob 10. uri je v Framu umr- la po daljši bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, posestnica Marija Blatnik, rojena Banholzer, stara 51 let. Pogreb se vrši v petek, dne 11. t. m., ob 14. (4.) uri v Framu. Svetila pokojnici večna luč, osta- ljm naše prisrčno sožalje!

Duhovniške vesti. — V vojaško službo je vpoklican č. g. Anton Persuh, kaplan pri Mariji Snežni. — Za kaplana v Lučah v Savinjski dolini je nastavljen č. g. Ju- riji Mikolič, semeniški duhovnik. **Dr. Matija Slavič,** ki je po zimi odpotoval v Pariz in je tam sode- loval z dr. Kovačičem pri odsekih mirovne konference (posebno gle- de Štajerske in Prekmurske), se vrača iz Pariza v domovino. Dr. Kovačič še ostane v Parizu.

Čiščenje na mestnem magistra- tu v Mariboru je nujno potrebno. Tam je zaposlen neki Ivan Oz- mee, boja celo kot blaganič! Prej nekda je slišal na ime Hans Osmetz. Bil je nemškutar prve vr- ste. Nazadnje je bil učitelj na Šavnci — a baje brez pokojnine odpuščen iz službe, zdaj pa je, čez noč postal Jugoslovčan in našel od- lično službo na našem magistratu. G. vladnega komisarja dr. Pfei- ferja opozarjamo, da si da takoj predložiti celi akt o tem možu, kjer pa pravimo: Proč z njim in na njegovo mesto prepričanega Slovenca!

Roparski umor. V občini Klan- jec ob Sotli na Štajerskem se je dne 26. junija v temni noči ob pri- liki silnega viharja izvršil zavrta- ni roparski umor. Ko je šel posest- nik Franc Pavlič s svojo ženo po dovršenih opravkih domov, so ju nenadoma napadli neznani zločin- ci. Ranili so naprej ženo, ki jim je pa ušla in hitela v tik ležečo vas prosit ljudi pomoči za svojega moža. Toda ko se zbežana vrne, ga najde že mrtvega. Zločinci so ga umorili in mu oropali okoli 4000 K denarja. Orožniškemu stražmojstru g. Vukiću se je po- srečilo izslediti zločince in jih iz- ročiti sodnji v Klanju ob Sotli.

KOROŠKO.

Vrnitev naših vojakov iz Italije. — Celovski "Mir" z dne 4. julija prinaša sledeče poročilo iz Beo- grada od dne 4. julija: Nova ita- lianska vlada je dovolila vsem častnikom in moštvi, ki so jugoslo- vanski državljani in ki se nahaja- jo v italijanskem vjetništvu, njih čimprejšnji povratek v domovino. Obenem izpusti Italija vse interni- rane Jugoslovane.

Železna Kapla. — Naš trg se je po dogodkih vojske slednjič umir- il in je dobil novo obličje. Nem- ski napisi, ta znak nekdanjega nemškutarstva, so izginili in že se prikazujejo novi, samoslovenski. Na cestah, v trgovinah in gostil- nah zopet prevladuje, slovenska govorica. Ista sprememba, ki se je zgodila v trgu, se je izvršila tudi v nekaterih dušah, ki so po prvot- ni mlčenosti — da nazovemo njih razpoloženje z milo besedo — se- daj zavedno jugoslovanske. O mnogih nemških hujskačih, ki so odšli z nemškimi "brambovci", nimamo doslej še nobenega glasu in ga ne pogrešamo; drugi so po- slali svoje žene v trg, da jim pri- pravijo pot nazaj. Od vladnih or- ganov pričakujemo, da jih bodo primerno sprejeli in povprašali, o tem in onem ter da bodo pri tem pokazali več vneme nego so je po- kazali v nekaterih drugih sluča- jih. Tako so za časa nemške za- sedbe nekatere posestnike v trgu domačini, Kapelčani, popolnoma oplenili. Kasneje so nekateri ple- ničji prinesli nekaj blaga nazaj, velika večina pa je zgubljena, in

nihče se ne zane, da bi jo izle- til, da si se v trgu ve, kje bi se ukradeno blago moglo dobiti. Ne govorimo iz sovraštva do tujero- dnih sodržavljanov, marveč iz ozi- rov pravičnosti, ki smo jo dolžni tudi do svojih ljudi, če zahtevamo, da se tistim, ki so trpeli popravil- škoda. Vestna preiskava bi kma- lu iztaknila krivce, našla oplenje- no blago in izgubo nadomestila. Ali naj mari ostane, divjanje in plenjenje nekaznovano in naši ljudje naj bodo na škodi zaradi svoje zvestobe? — Prav tako ni bilo dobro, ko bi malo natančneje pogledali v preteklosti tistih ljudi, ki so z Nemci bili odšli in so se zo- pet vrnili. Poznamo med njimi človeka, ki je sestavil zapisnik za nemške brambovce, v katerem je označil mnogo kapelskih Slove- ncev kot "Hetzeslovenen" ali z drugačnimi oznakami ter jih tako izpostavil maščevanju nemške tol- pe, kateremu so ušli le po ugod- nem slušaju. Taki ljudje so med nami stalna nevarnost. — O dru- gih dogodkih pri nas prihodnjie več.

NOVA ODLOČITEV O KOROŠKI.

(Izvirno poročilo "Slovenec.") Pariz, 28. junija. Ta teden je padla odločitev gle- de Koroške; sicer se je o koro- škem vprašanju že večkrat kaj odločilo, in spet spremenilo, a zdaj imamo vendar pred seboj prospekt, ki pride v pogodbo z Nemško Avstrijo.

Dne 23. junija je odredil Con- seil supreme des Allii (najvišji medzavezniški svet), da se pas B (severno od Vrbskega jezera, Gline, Krke) zasede po nemških, pas A (južno od označene črte) pa po jugoslovanskih četah.

Dne 25. junija je Conseil supre- me sestavil določila za prehodni režim v času od trenutka, ko bo obveljala, do plebiscita.

Plebiscit se bo vršil 3 mesece po obveljavi pogodbe v pasu A, tri tedne pozneje v pasu B.

Čete se morajo v tej dobi v A in B znižati na najpotrebnejše število, na njihovo mesto bo stopi- lo lokalno orožništvo.

VESTI IZ BELGRADA.

Finančne obveznosti Jugosla- vije. — Kakor znano, nam je hotela mirovna konferenca nakopati na vrat ogromno svoto 10 milijard vojne oškodnine. Dr. Trumbić je začel dokazovati krivico, ki bi jo s tem ententa prizadela Jugosla- viji kot svoji prijateljici, naker je ententa odstopila od svojih za- htev. Zedinili so se, da plača Če- ho-Slovaška, Rumunija, Poljska, Italija in Jugoslavija skupno 1 milijardo vojne oškodnine, kate- ra se bo porazdelila med te drža- ve: Hrvatska, Slavonija, Dalmaci- ja, Slovenija in Vojvodina (Ban- nat) bodo plačale okrog 100 mi- lijonov v zlatu ali 200 milijonov v papirju, kar znači ogromen vspeh dr. Trumbićevega delovanja v Pa- rizu. Visokost oškodnine, katero dobi Srbija in Črnagora, še pa ni določena.

Belgrajska vlada na slabih no- gah. — Gospod Pribežević, notra- nji minister in zaupen prijatelj in somišljenik naših liberalcev tako samopašno vlada v Belgradu, ka- kor je skušal to dr. Žerjav v Lju- bljani. To je upravičeno razburilo druge ministre, ki so tudi odgo- vorni za Pribeževićeve upravne budalosti. Zato ni več daleč čas, ko se bo belgrajska vlada popot- noma preosnovala in ko bodo li- beralni samopašnosti toliko pri- strigali peroti, kolikor to zahtevajo državne koristi.

Cerkveno-politična pogodba (konkordat) se bo v kratkem sklenila med Jugoslavijo in pape- žem.

Našo državo priznali tudi Ru- munija in Portugalska. Italija še vedno čaka, dasi ima samo škoda od tega.

Omejitev cenzure. Ministrski svet razpravlja o odpravi cenzu- re. Ministrski svet se je sporazu- mel glede omejitve cenzure, ki se odpravi z ozirom na vprašanje notranje politike, vzdrži pa edino le glede vprašanj zunanje politi- ke, vojaških zadev in zagovarja- nja protidržavnega gibanja.

Zastopnik Nemške Avstrije v Jugoslaviji. "Wiener Zeitung" javlja uradno da je bil imenovan za nemško-avstrijskega zastopni- ka v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev sekijski načelnik O- ton Klinburg.

Kristan za tuje državljane. V Narodnem predstavništvu se je ne- davno razpravljalo o podelitvi državljanstva. Zakon določa, da morajo vsi tisti, ki so pripadniki tujih narodnosti (Nemci, Mad- žari) ter so po letu 1871, dobili pri nas domovinsko pravico, v te- ku dveh let izjaviti, ako sprejme- jo naše državljanstvo. Ako pa se ta njihova izjava ne vzame na znanje, morajo se izseliti. — Pro- ti tej točki je ostro nastopil dr. demokrat Kristan v obrambo tuj- cevcev. Nam pa se zakon nika- kor ne zdi pretrd. Kdor bo hotel postati naš državljani, se bo v teh dveh letih vedel tako dostojno, da se izjava ne bo odbila.

Slovenska služba božja za pa- dle Jugoslovane v Londonu. — Zagreb, 1. julija. Dr. Mandić, član Jugoslovanskega odbora v Parizu poroča: Dne 7. julija bo v westminsterski katedrali kardinal Bourne imel slovesno službo božjo v spomin Srbov, Hrvatov in Slovencev, padlih za svojo do- movino in svobodo.

STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO SLOVENSKI DOM, CHICAGO, ILL.

Staro čez 10 let. Prvo, najsta- rejše in največje slovensko dru- štvo te vrste v Chicagu. Posluje v navadnih prostorih na 1854 W. 22nd Place, vogal So. Lincoln St., vsak torek zvečer. Izdaja nove se- rije vsak prvi torek meseca okto- bra, januarja, aprila in julija.

Posojuje denar po 6 procentov od sto na hiše, ali zastavljene del- nice.

Vrednost ali imetje društva dne 30. junija 1919:
Posojenega na hiše in zajamč. delnice \$106,450.00
Neplačane delnice 2,248.33
Liberty bondi 700.00
Varčevalne znamke 84.20
Društvena oprava 255.00
Zavarovalnina 16.28
Ročna blagajna 2,424.43
Skupaj \$112,178.24

NA PRODAJ
po ceni, ako se proda kmalu je **HISA Z LOTO IN GROCERIJ- SKI STOR** (trgovina) v večji slo- venski naselbini. Vsa v dobrem stanju. 5 let nobenih stroškov. Proda se blaga od 35 do 40 tisoč dolarjev na leto. Trgovina je do- bro z blagom založena.
Kdor kupi, mu ni treba trgo- vine začeti, ker ima še vse oprem- ljeno in pripravljeno in dosti od- jemalcev. V hiši je elektrika in plin ter vsi potrebni stroji, kar spada k biznesu.
Zelo ugodna prilika za rojaka, katerega veseli trgovina. Proda se za izvanredno nizko svoto in pod lahkimi kupnimi pogoji.
Pojasnila o tem daje **UPRAVNIŠTVO "GLASILA K. S. K. JEDNOTE",** 1951 W. 22. Place, Chicago, Ill. (Advertis No. 33—37)

KJE SO?
Lucija podomače Šeteva iz Dol. Radene, okraj Črnomelj pri Ko- čevju na Dolenjskem. Živi nekje v Brooklynu, N. Y., kjer ima tudi svojo omoženo sestro. Imam ji ne- kaj važnega za sporočiti od nje- nega moža v starem kraju.
John Kure, njegovi bratje in sestre, doma iz Zagorčaca, št. 7 P. Staritrg pri Kočevju. Imam zanje važne novice od njih sester iz do- movine.
John Kobe, iz Dula, fara Sta- ritrg pri Kočevju. Tudi za tega imam važno poročilo iz starega kraja.
Zglasijo naj se pisмено na **Lucija Kure,** 1849 Allport St. (rear) Chicago, Ill. (Advertis No. 33, 34, 35)

Pameten človek je tisti kateri se obrne ZA NASVET
k tistemu, kateri je izurjen v svoji stroki

Več stroke more biti le:
1.) Tisti, kateri se je svoje stroke učil;
2.) Tisti, kateri je svojo stroko prakticiral najmanj 5 let;
3.) Tisti, kateri je svojim delom dokazal, da stvar res razume, in dela v korist naroda.

MATIJA SKENDER, Javni Notar.

5227 Butler Str., Pittsburgh, Pa. je v svoji stroki že 10 let na istem mestu.
Te stroke se je učil in prakticiral celo življenje za korist rojakov v Ameriki.
Če več za boljše in pravičnejše- ga Notarja v Ameriki ne hodi k Skenderu.
Ali pazi na svoj denar.
Tudi pazi na to, da ne bo Notar Skender moral popravljeni kar Ti drugi nepravilno svetujejo in urede.
To zadnje si je vredno zapomniti, da ne bo potem nepotrebnih misli, žalosti, in preklinjanja po naši mirni okolici.
Preskrbite potne liste, pooblastila i. t. d.

FIRST NATIONAL BANK CHISHOLM, MINN.

Zadnji čas je bilo šest oseb oropanih in tri umorjene v Chisholmu in okolici in to vsi radi tega, ker so imeli doma shranjen denar. Vsled tega ne držite doma svojega, težko prisluženega denarja; naložite ga v to veliko in varno banko. V tej banki bo denar popolnoma na varnem in Vam bo poleg tega dona- šal tudi tri procentne obresti.

Mi dajemo posebno pozor- nost našim jugoslovanskim prijateljem, ali strankam. Vaš domačin in rojak Jakob Osbolt je pri nas nameščen da Vam postreže.

Banka je odprta vsak dan od 9. do 3. ure, ob sobotah pa tudi zvečer od 7. do 8.

MI POŠILJAMO DENAR NA VSE KRAJE JUGO- SLAVIJE.

Denarne pošiljave

— 28 —
KRANJSKO, ŠTAJERSKO, HRVATSKO SLAVONIJO, BOSNO
pošilja po pošti in kablju pod našo garancijo.
DANAŠNJE CENE:
Kron 100 \$ 3.40
1,000 32.50
10,000 315.00
STATE COMMERCIAL AND SAVINGS BANK
1935-37 Milwaukee Ave., blizu Western Ave. CHICAGO, ILLINOIS.
Odprto dnevno od 9—6. Ob ponedeljkih in sobotah od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob ne- deljah od 10—12.

PRODAJAMO NA MALO IN DEBELO PURITAN MALT EXTRACT IN HMELJ

iz katerega si lahko vsak naredi doma najboljšo pivo. Kdor naroči več blaga ob enem, damo popust. Za 6 galonov stane brez poštne \$1.50. Naročila za manj kot \$1.50 se ne pošilja. Z vsakim naroči- lom pošljemo potrebna navodila. Z naročilom vred pošljite money order, bančni ček ali draft. Vse pošiljave se naj naslovijo na:
M. MLADIČ, J. VERDERBAR COMPANY, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (uninc.)
Iščemo zastopnike.

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delajo špekulantje velike do- bičke z onimi, ki jim gredo na limanice.
Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne ulege
po 3%
ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.
Naša banka je pod nad- zorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo oko- ristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam jih bomo shranili brezplačno.

Poslojpe, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven nedelj in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000.00. Probitek \$360,000.00.

Emil Bachman Inc.

2107 So. Hamlin Ave. CHICAGO, ILLINOIS.
Največja slovanska tvornica dru- štvnih zastav, znakov, regalij, kap, uniform in drugih društ. po- trebščin. Se topla priporoča cenj. društvom K. S. K. J.
Poskusite enkrat a kakim naro- čilom pri nas in dobro boste po- streženi.

MINERS STATE BANK. CHISHOLM, MINN.

S tem se vam naznanja, da nam je zopet mo- goče pošiljati DENAR V VSE KRAJE JUGO- SLOVANSKIH DRŽAV. Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ter jamčimo za vsako pošiljatev.

Dalje se vam priporočamo za hranilne ulege in vse druge bančne posle. Banka posluje pod strogim državnim nadzorstvom, in vaše ulege so pri nas absolutno varne.

Za pojasnila nam pišite v slovenščini.

ZNAMENJE ŠTIRIH

Londonaka povest.

Angleški spisal A. Conan Doyle. Poslovenil D. B-t-n.

(Dalje.)

"Pa ravno take stvari se lahko prezre. Sklenil sem torej naj ta način preiskovati. Preobleden v navadnega pomorščaka sem preiskal vse ladjestaje vseh ladjedelnic ob reki. Petnajstkrat sem se opekel, pri šestnajsti, Jakobsonovi, pa sem izvedel, da jim je izročil "Auroro" pred dvema dnevoma neki mož z leseno nogo v popravu krmila. "Ampak krmilo je popolnoma nepokvarjeno," mi je odgovoril delovodja, "tista tam je z rdečimi pasovi." Prav tem trenutku pa zapazim Mordekaj Smitha, pogrešanega lastnika ladje. Imel je precej pod kapo in izdal se je s tem, da je na ves glas kričal, kdo je on in kako je ime njegovi ladji; sicer bi ga ne bil spoznal."

"Zvečer ob osmi uri moram imeti "Auroro", je vpil, "ravno ob osmih; imam dva gospoda, ki čakata!" (Gotovo sta ga dobro plačala, kajti bil je zelo razsipev z denarjem ter delil na levo in desno šilinge. Nekoliko časa sem ga sedil, dokler ni izginil v neko kremo.)

"Šel sem potem nazaj na dvorišče in postavil na stražo enega izmed naših dečkov, ki sem ga bil med potjo srečal. On nam bo dal na bregu reke z žepnim robcem znamenje, kdaj odjadrja "Aurora". Mi ostanemo z ladjo nekoliko v stran reke, in čudno bi moralo biti, če se nam ne posreči dobiti oba tička in pa zaklad, z eno besedo, vse."

"Svoj načrt ste vsekakor izvršno izmislili, naj si že bodo ljudje pravi ali ne," je pristavil Jones. "Toda če bi bila vsa stvar v mojih rokah, bi postavil rajši nekaj policajev v bližino in dal oba tička prijeti, kakor hitro bi prišla na dan."

"No, ti bi lahko čakali celo večnost. Mali Jonatan je premeten tiček. Najprej gotovo pošlje kakega ogleduha, in kakor hitro sluti najmanjšo nevarnost, izgine zopet za en teden v svoje skrivališče," je odgovoril Holmes.

"Toda Mordekaja bi bili pa vendar lahko zgrabili in ga prisilili, da bi vam povedal njegovo skrivališče," sem pristavil jaz na to.

"To bi bil bob v steno. Stavljal bi da se Smithu še ne sanja ne, kje se tička skrivata. Kaj pa se je on brigal, dokler je imel dosti žganja in povrh je dobro plač. Poslala sta ponj, kadar sta ga potrebovala. Vse sem dobro preudaril in po mojih mislih bo na ta način še najboljšje."

Med tem govorom je dirjala naša ladja od enega Temzinega mosta do drugega. Ko smo dospeli v City (City t. j. staro mesto), so zlatili zadnji solnčni žarki križ Šent-Pavelskega zvonika. Ko smo pripluli zopet pod Tower (Tower (izg. tauer) je glasovita londonška jeklinica) se je že mračilo.

"Tisto tam je Jakobsonova ladjedelnica," je izpregovoril Holmes, kazoč na kup razmetanih jamborov in vesel. "Počasi kričajmo gor in dol; ker je vse polno ljudi, nas ne bo nihče zapazil."

Vzel je iz žepa nočni daljnogled ter gledal na določenem mestu reke. "Svojo stražo sicer vidim na določenem mestu, vendar ne daje nikakega znamenja."

"Potem pa ladjajmo nekoliko časa ob reki navzdol in počakajmo "Auroro", je hitro pristavil Jones.

Bili smo v tem trenutku vsi nekoliko vznemirjeni, celo policaja in kurjači, ki so si celotaj predstavljal, za kaj gre.

"Ne vemo za gotovo, če bodo šli ob reki navzdol," je odgovoril Holmes. "Odtod dobro vidimo v oni ne morejo tako lahko zapaziti. Noč bo jasna; ne kaže drugega, ko da ostanemo, kjer smo. Poglejte no še enkrat tja. Ali ne plapola v zraku nekaj belega?"

"Je že res, vaš dečko maha z robcem; čisto dobro ga razločim," sem vpil jaz.

"In tamkaj je tudi "Aurora", vzklinke Holmes, "in leti kakor bi jo veter nešel! — Halo, kurjači, kurite, hitimo za njo kar najhitreje mogoče. Hitro za tistim parnikom z rumeno lučjo. To bi bilo pa vendar preneumno, če bi nam zadnje še ušla."

Sami nismo vedeli, kdaj je bila "Aurora" smuknila iz ladjedelni-

ce v reko. Sedaj pak je hitela s strašansko hitrostjo tik ob obrežju reke navzdol proti morju. Resnobno je gledal Jones in zmaheval z glavo, rekoč: "Prehitro gre; težko jo bomo dohiteli." — "Moramo, moramo!" je kričal Holmes in škripal z zobmi. "Kurite, kurjači! Ladja mora vse moči napeti! Čeprav zgorimo! Moramo jo dohiteti!"

Z največjo hitrostjo smo pluli za "Auroro". Ogenj pod kotlom je prasketal, močni stroji so škripali in stokalo kakor veliko kovinasto sree. Ostri kljun našega parnika je rezal tihe valove Temze, da je kar šumelo na desni in levi. Pri vsakem sunku strojev se je zagnala ladja naprej kot bi bila živa. Velika rumena luč na prednjem delu naše ladje je obsvala ze velikim utripajočim žarkom pot pred nami. Videli smo prav pred nami "Auroro" kot črno piko, in bele pene za njo so pričale, kako leti. Dirjali smo mimo čolnov, parnikov in trgovskih ladij; nekaj smo jih prehiteli, nekaterim smo se ognili. Neprereno smo slišali glasove iz temine, toda kar venomer je divjala "Aurora" naprej, mi pa tik za njo.

"Premoga, premoga, ljudje božji!" je kričal Holmes možem, ki so imeli opraviti s stroji, medtem ko mu je puhtela strašna vročina v obraz. "Treba nam je vse parne sile, ki se sploh da doseči."

"Mislim, da se ji malo jemo," je pristavil Jones, ne izpustivši "Aurore" izpred oči.

"Prav gotovo!" sem dejal jaz, "še par minut, pa smo skupaj."

Toda v tem trenotku — je le hotela nesreča tako — nam je prisopihal nasproti težko obložen parnik, za njim pa so pluli trije privezani čolni. Le s tem, da smo hitro krenili v stran, smo preprečili veliko nesrečo, ker drugače bi bili gotovo trčili skupaj. Morali smo jadrati okrog onega tovrnega parnika in ko smo prišli v prejšnjo smer, nas je bila prehitela "Aurora" najmanj dva sto metrov. Kljub temu smo jo še vedno dobro videli; megleni mrak je počasi izginil in nastala je jasna, zvezdnata noč. Naši parni kotli so delovali z vso silo in ladja, že nekaj pohabljen, se je tresla in pokala ob tem divjem teku. Po bliskovito smo šinili mimo "Zapadne indijske ladjedelnice", napravili velik ovinek pri "globokem" Fortu, zdaj je šlo zopet naravnost. Tista črna točka pred nami se je videla vedno bolj razločno in nazadnje smo čisto dobro razločili, da je "Aurora". Jones jo je razsvetlil z našo lučjo, da smo lahko razločili posamezne osebe na krovu. En človek je sedel na zadnjem koncu ladje in imel na kolenih neko črno stvar, čez katero se je zdaj pa zdaj pripognil. Poleg njega je ležalo na tleh nekaj črnega kakor kakšen novofundlandski pes. Mlad človek je imel v rokah krmilo in pri rdečem svitu parnega kotla sem videl stari starega Smitha, ki je, gol do pasu, na vso moč metal z lopato premog v ogenj. V začetku niso morda niti slutili, da jih zasledujemo; pozneje pa, ko smo neprereno pluli za njimi, niso mogli več dvomiti o tem. Pri "zelenem griču" (Greenwich, izg. Grinič) smo bili približno le še kakih tristo korakov narazen, pri "črni steni" (Blackwall) pa že ne več kot dvesto. Kot lovec sem zasledoval! že marsikater bil nikoli tako razburjen, kakor pri tem lovu na dve človeški bitji po reki Temzi. Počasi smo se bližali, meter za metrom. (Dalje prihodnjič.)

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

Geslo K. S. K. J. je: Vse za vero, dom in narod! Sloga. — Bratstvo. — Pomoč. —

Ali ste že naročili?

Ali ste že naročili nedavno izdane poezije prvga ameriškega slovenskega pesnika Ivan Zorman-a? Vsak zavedni rojak, vsaka slovenska hiša bi morala imeti doma ta novi književni biser. Knjiga velja samo \$1.25 s poštno vred in se naroča pri: Ivan Zorman-u, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Driska

je poletna potožba, ki izhaja iz raznih vzrokov. Mnogokrat ima svoje vzroke v led vživanja nezrelega sadja ali zelenjave. V vsakem slučaju je to znak mizerije, ki je bolesta in ne prijetna. Ustavite jo. Rabite

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severovo Zdravilo zoper drisko). Njena vrednost je preiskavana v zdravljenu driske, colice, poletnih potožb, želodčnih krčev in raznih notranjih neredov. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 80c in 2c davka. Naprodaj v vseh lekarnah. Odklonite imitacije.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ali Vaš želodec tudi štrajka?

Štrajki so zdaj na dnevnem redu. Če je šel tudi Vaš želodec na stavko ima zato nedvomno svoje tehtne vzroke. Vsled tega morate ukreniti vse potrebne korake, da spravite svoj želodec k staremu, rednemu delovanju. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je najboljši pomirilec. To vino izčišča črevesja, odpravlja iz njega nakopičeno nesnago, ki zastruplja črevesje in ovira normalno delovanje; na ta način boste imeli zopet mir z želodcem. Zginil Vam bo glavobol, zabasanost, nervoznost in vsi drugi znaki črevesne bolezn; počutili se boste zopet popolnoma zdravega. Vsak lekarnar ima celo zalogo Trinerjevega ameriškega grenkega zdravilnega vina. — Če se Vas prime poletna vročina, poskusite Trinerjev Antiputrin; pomešajte ga s toplo vodo in si izpirajte z njim nosnice ter grlo. Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave. Chicago, Ill. (Ad.)

POZOR ROJAKI!

Kogar veseli kupiti farmo, naj takoj piše za pojasnilo in najmeni naznani, kako farmo si želi kupiti.

Jaz imam na prodaj več farm od 40 do 1200 akrov velike. Jaz imam gotovo farmo na prodaj, kakoršno si želite kupiti s poslopjem, da kar lahko začnete kmetovati.

Prodajam farme in neobdelano zemljo po nizki ceni in na lahke odplačilne broke.

Ne kupite nikjer farme, dokler si ne ogledate farm, katere imam jaz na prodaj. Če to storite, si boste gotovo prihranili precej denarja. Pišite na naslov:

Ignac Česnik, Willard, Wis.

ŽELITE FARMO?

Samoumevno je odgovor, DA.

Vpraša se prvo vsakdo: Kje, v katerem kraju dobim najboljšo zemljo in pod kakšnimi pogoji?

Zatorej Vas vabimo, da se z zupanjem imamo obrnete do nas za natančnejša pojasnila.

Mi imamo več lepih in dobrih farm in obilo neobdelane zemlje. Gotovo imamo farmo, katere se bode vam dopadla.

Naša zemlja je ležeča v krasnem in enem najrodovitejših okrajev dežele Wisconsin.

Prodajamo na lahke odplačilne broke.

PER OLA LAND, CO.

Grandon, Wis.

Pišite slovensko!

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Sedem tisoč oseb umre na leto — kila, — tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nezrečni sami sebe zanemarili, ali se pa niso dosti osirali na otekline na obolenem delu telesa, vsled utrujenosti, ali kile. Kako je pa z Vami? Ali se tudi Vi zanemarjate? Če se, nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Taka obveza je samo za silo, podobna alabi opori pri veliki steni, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mehanska priprava. Če se preveč stisnete s obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi: taka obveza drgne tudi oslabela mišica, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa imela naša, ki vsemu temu odprava. Vsakdo, ki nosi nekaj kako obvezo, ali pas super kila naj bi enkrat ZASTOJ poskusil takovano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju kile. Ta način je že svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se jo tesno s telesu pritiska, se ne premakne s prostora, vsled tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot svet, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite jo lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, krivo, ali trakov. Ustite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim putem odprano stiznjanje (kile) da Vas isto ne bo vedno težilo. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Black 3207, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTOJ na poskušajo Plapao in vsa potrebna navodila.

Prodajam

ŠIFKARTE

Za najhitreje, najsigurnejše in največje parobrode vseh prekmorskih črt — osobito za

Cunard in francosko progo.

Denar pošiljam v stari kraj po najnižjih dnevnih kurzihi s posredovanjem najsigurnejših denarnih zavodov.

JOHN ZVETINA, 1726 S. Racine Ave. vogal 18. ceste

M. V. SKVARCA, poslovodja.

CHICAGO, ILL.

Telefon: Canal 4503.

Za pošteno poslovanje jamči moja 25 letna uspešna skušnja v tej trgovini. Pišite glede kretanja parnikov, pridobitve potnih listov (posov) in vožnih cen.

POZOR!

Izšel je novi obširni cenik DO-MAČIH ZELIŠČNIH ZDRAVIL (priporočenih po župniku Kneip-pu).

Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k Vašemu zdravju.

Pišite ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

Math. Pezdir,
Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

SAMO IZKUŠEN NOTAR

Vam zamore urediti Vaše posle v starem kraju.

Za izdelovanje pooblastil, kupo-prodajnih pogodb, vknjižb, izbrisov, potrdil, obveznic i. t. d. se vedno obrnite na mene. MOJA PRAKTIČNA IZKUŠNJA VAM JAMČI DOBRO DELO.

Varujte se slamnatih modrijanov in mazačev!

Pojasnila glede potovanja v staro domovino dajem brezplačno.

ANTON ZBAŠNIK, Javni Notar,

soba 102 Bakewell Bldg.,

Corner Diamond and Grant Sts., Pittsburgh, Pa.

(Naslov na domu 5633 Butler St.)

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega veroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in žisljanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsa priatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devdeset odstotkov povzročenih in splošnih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjčine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene anovi, ki so nekakšen breg zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi lek. so prosti vsakoršne neupotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadno slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo tenake ob premembli žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo la, vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite ga v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je slasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti glečajev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje šivcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

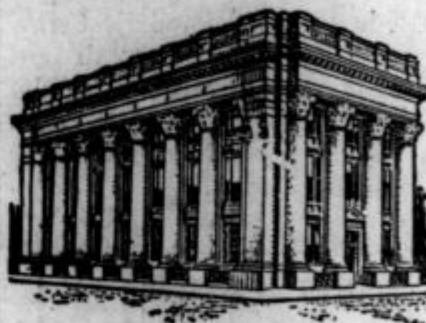
JOSEPH TRINER CO.

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14.000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad \$8.500.000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad \$550.000.00, kar se drži v posebnem zaščitenem skladu.

Naložite torej Vaše prihranke v NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JO LIETU.

3%

Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od \$1.00 naprej.

3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet,

Illinois.

"LJUDSKA BANKA".